

หนังสือรวมบทความย่อผลงานวิชาการ
การสัมมนาวิชาการระดับชาติด้านคนพิการ
ครั้งที่ 5 ประจำปี 2556

“เปลี่ยนภาวะเป็นพลัง โอกาสและพื้นที่ทางสังคมของคนพิการ”

จัดโดย

สำนักส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพคนพิการ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ร่วมกับ
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
และสถาบันอุดมศึกษาเครือข่าย 9 สถาบัน

วันพฤหัสบดีที่ 22 สิงหาคม 2556
ณ โรงแรม ริชมอนด์ จ.นนทบุรี

สารจาก
ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและ
พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (พก.) ได้ร่วมกับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา 10 แห่ง ได้แก่ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอริก สำนักวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ในการบูรณาการความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ รวมถึงการร่วมจัดงานสัมมนาวิชาการระดับชาติด้านคนพิการ เป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ปี 2552 เป็นต้นมา

สำหรับในปี 2556 สำนักงาน ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ได้ร่วมกับคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดำเนินการจัดงานสัมมนาวิชาการระดับชาติด้านคนพิการ ครั้งที่ 5 ประจำปี 2556 ในวันที่พฤหัสบดีที่ 22 สิงหาคม 2556 ณ โรงแรมริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรี ภายใต้หัวข้อ “เปลี่ยนภาวะเป็นพลัง : โอกาสและพื้นที่ทางสังคมของคนพิการ ” กิจกรรมประกอบด้วย การมอบรางวัลผลงานวิชาการดีเด่น 6 รางวัล ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “Way Forward to Make the Rights Real” โดยผู้ทรงคุณวุฒิ Ms. Aiko Akiyama, UNESCAP การอภิปราย เรื่อง “เปลี่ยนภาวะเป็นพลัง : โอกาสและพื้นที่ทางสังคมของคนพิการ ” โดยได้รับเกียรติจากผู้ทรงคุณวุฒิหลายภาคส่วนซึ่งมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพและการเสริมสร้างคุณค่าให้แก่คนพิการ ทั้งด้านการศึกษา การส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ การดูแลสุขภาพของคนพิการ

และสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของผู้นำคนพิการทั้งในระดับประเทศและระดับสากล รวมถึง การนำเสนอผลงานทางวิชาการที่ได้ผ่าน การคัดเลือก และการจัดแสดง นิทรรศการ แชนด์ โชว์ (Share & Show) โดยมีผู้เข้าร่วมการสัมมนาฯ จาก หน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา องค์กรด้านคนพิการ คนพิการ ตลอดจนผู้สนใจ ทั่วไป จำนวนประมาณ 400 คน

ในนามของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ดินนขอแสดงความยินดีกับผลงานวิชาการดีเด่น 6 รางวัล และขอขอบคุณ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันการศึกษาที่ได้ร่วม บูรณาการความร่วมมือทางวิชาการมาโดยตลอด รวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์ความรู้ งานวิจัย งานวิชาการ นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการอย่างยั่งยืน

ดินนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การจัดสัมมนาวิชาการระดับชาติด้านคนพิการ ครั้งที่ 5 ประจำปี 2556 จะทำให้ประเทศไทยมีความก้าวหน้าในการความร่วมมือทางวิชาการ และจะทำให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ งานวิจัย นวัตกรรมด้านคนพิการใหม่ๆ ที่จะ เป็น ประโยชน์ต่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ อีกทั้งยังเป็นเวทีรับฟัง ความ คิดเห็นและแลกเปลี่ยนมุมมองของนักวิจัย นักวิชาการ นิสิต นักศึกษาจากสถาบันต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน คนพิการ และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องซึ่งจะสามารถนำไปใช้ ประโยชน์และการต่อยอดเพื่อการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

(นางนภา เศรษฐกร)

ผู้อำนวยการ

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

สารจาก
คณบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ในนามสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผมรู้สึกยินดีและเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้รับความไว้วางใจจากสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้ง 9 แห่ง และสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (พก.) ให้เป็นเจ้าภาพในการจัดสัมมนาวิชาการครั้งที่ 5 ประจำปี 2556 ในหัวข้อ “เปลี่ยนภาวะเป็นพลัง : โอกาสและพื้นที่ทางสังคมของคนพิการ” ดังที่ทราบอยู่แล้วว่าคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เคยได้รับเกียรติให้เป็นเจ้าภาพมาแล้วครั้งหนึ่งเมื่อ ปี พ.ศ. 2552 ซึ่งถือเป็นครั้งแรกของการสัมมนาเรื่องคนพิการระดับชาติ เวลามาผ่านไป 4 ปี คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ได้รับเกียรตินั้นอีกครั้งหนึ่ง การสัมมนาในครั้งนี้มีความมุ่งหวังให้เกิดการส่งเสริมและบูรณาการด้านวิชาการกับสถาบันการศึกษาและองค์กรที่เกี่ยวข้อง และเพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ รวมทั้งเพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อคนพิการโดยเน้นประเด็นด้านโอกาสและพื้นที่ทางสังคมของคนพิการซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญในปัจจุบัน

เมื่อกล่าวถึงคนพิการจากอดีตถึงปัจจุบันผู้คนในสังคมมีกระบวนทัศน์ต่อคนพิการแตกต่างหลากหลายจากเดิมที่มองว่าคนพิการจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือปกป้องคุ้มครองดูแล ในระยะเวลาต่อมามุมมองเหล่านั้นได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นการมองเห็นคุณค่า ศักดิ์ศรีและศักยภาพของคนพิการอันเป็นผลมาจากผลลัพธ์เชิงประจักษ์ของผลงานต่าง ๆ ทั้งจากคนพิการและผู้เกี่ยวข้องกับคนพิการ ดังเห็นได้จากพัฒนาการของกฎหมายที่เกี่ยวกับคนพิการที่มีพลวัตตั้งแต่พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ที่ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างสมรรถภาพหรือการเสริมสร้างความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้น โดยอาศัยวิธีการทางการแพทย์ การศึกษา สังคม และการฝึกอาชีพ เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงานหรือ

ดำรงชีวิตในสังคมที่ดัดเทียมคนปกติ จวบจนถึงพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ก้าวข้ามการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการไปสู่การจัดสวัสดิการ การส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิ การสนับสนุนให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอิสระ มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์และเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป มีส่วนร่วมทางสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพภายใต้สภาพแวดล้อมที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

การจัดสัมมนาในครั้งนี้ถือเป็นอีกช่องทางหนึ่งในต่อยอดการสร้างพลังและเสียงร้องของคนพิการและผู้เกี่ยวข้องไปสู่การขับเคลื่อนโอกาสและพื้นที่ทางสังคมให้คนพิการอย่างให้เห็นเป็นรูปธรรมผ่านงานเขียนเชิงวิชาการที่ร้อยเรียงจากผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ นักปฏิบัติ นักศึกษา และคนพิการทั่วประเทศ

ในนามของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กระผมขอขอบพระคุณองค์กรภาคีที่เกี่ยวข้องกับการจัดสัมมนาในครั้งนี้ ขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่าน เจ้าหน้าที่ นักศึกษาทุกคนที่เสียสละเวลาและทุ่มเทแรงกาย แรงใจ ในการจัดการสัมมนาครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี

(รองศาสตราจารย์ ดร. เดชา สังขวรรณ)

คณบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สารบัญ

หน้า
๑

สารจากผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

นางนภา เศรษฐกร.....

สารจากคณบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร. เดชา สังขวรรณ.....

โครงการสัมมนาวิชาการระดับชาติด้านคนพิการ ครั้งที่ 5 ประจำปี 2556

“เปลี่ยนภาวะเป็นพลัง : โอกาสและพื้นที่ทางสังคมของคนพิการ”.....

กำหนดการสัมมนา.....

กำหนดการนำเสนอผลงานวิชาการ.....

ผลงานวิชาการ

ห้องที่ 1 Richmond Grand Ballroom 1

“โอกาสและพื้นที่ทางสังคม”

1. โอกาสการทำงานของผู้บกพร่องทางสติปัญญา

สดใส คุ่มทรัพย์

อนันต์.....

.....

2. ความพิการ ความยากจนและการดำรงชีวิต: การศึกษา
ผ่านการมีส่วนร่วมของคนพิการ

วิไลภรณ์ โคตรบึงแก และ ศิริพงษ์ ศรีอาค๊ะ

.....

3. สภาพปัจจุบัน ความต้องการด้านอาชีพของผู้พิการและ
กรณีศึกษา

บุคคลออกทิสติก

อัญชลี สารรัตน์นะ

.....

.....
4. Employability of Women with Disability

เสาวลักษณ์ ทองก๊วย

.....

.....
5. ความสุขกับการได้ยินอีกครั้ง

นพ.สมชาย ตริทิพย์สถิต และ พนมเทียน พลมณี

.....

ห้องที่ 2 Richmond Grand Ballroom 2

“การเข้าถึงและเทคโนโลยีสำหรับคนพิการ”

1. คนหูหนวกกับสื่อใหม่: เฟสบุ๊ค

ไวยวุฒิ วุฒิอรรถสาร

.....

.....
2. การเข้าถึงอุปกรณ์และบริการสารสนเทศ การสื่อสาร และ

โทรคมนาคมสำหรับคนพิการในประเทศไทย

กมลพรรณ พันพึ้ง และ สุภาพันธ์ เกตุคำ

.....

3. การประเมินสิ่งแวดล้อมทางกายภาพสำหรับนักศึกษา

พิการ มธ. ศุนย์รังสิต

ชุมเขต แสงเจริญ และ ภวนันท์ สิริสาส์

.....

4. การออกแบบฉลากบรรจุภัณฑ์อาหารกิ่งสำเร็จรูปสำหรับ

ผู้สูงอายุ

ศุภเดช หิมะมาน และ วชิระ กิรติประสงค์

.....

5. รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานและการเรียนรู้แบบ
ยืดหยุ่นเพื่อส่งเสริม
การเรียนรู้ตลอดชีวิต
พิเชฐ คุณชลาธารา

.....

.....

ห้องที่ 3 Peridot 1-2 ชั้น 3

“คนพิการและสุขภาพ”

1. การสนับสนุนการดำรงชีวิตอิสระของผู้ป่วยจิตเภท
อุมาพร สุระพงษ์ทวี

.....

.....

2. โอกาสทางสังคม: การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางจิต
ตามแนวทาง
ฟาวเรนส์เฮาส์
ชานนท์ โกมลมาลย์

.....

.....

3. ตัวตนค้นพบที่ Day Hospital
ไหมไทย ไชยพันธุ์

.....

.....

4. ค่ายครอบครัวในรูปแบบโฮมสเตย์กับการคืนสู่สังคมของ
ผู้พิการทางจิต
สงวนศรี แต่งบุญงาม

.....
.....

5. คนพิการกับการปฏิกรรรมฐาน
พรพรรณ สมบูรณ์

.....
.....

ห้องที่ 4 Topaz 1-2 ชั้น 2

“คนพิการ เจตคติ และการคุ้มครองสิทธิ”

1. การสร้างเจตคติของคนพิการต่อการส่งเสริมพลังอำนาจสู่
โอกาสและพื้นที่
ทางสังคม
เนตรชนก สุนา

.....
.....

2. การเข้าถึงการมีส่วนร่วมทางสังคมและการสนับสนุน
นักศึกษาโครงการนักศึกษาผู้พิการ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
*กิตติยา นรามาศ ชไมพร รุ่งฤกษ์ฤทธิ์ และ วิไลภรณ์
โคตรบึงแก.....*

3. การพัฒนาศักยภาพการจัดระบบบริการสวัสดิการสังคม
ด้วยหัวใจโดย
คนพิการ เพื่อคนพิการ ในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิม
พระเกียรติ
ชนิษฐา บุรณพันธ์ศักดิ์

.....
.....

4. A guideline of establishment a school-to-work

transition program for people with disabilities in
Thailand

คณิต พามะณี

.....
.....

5. หลักการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ในการคุ้มครองสิทธิ
คนพิการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ. 2006
สาสินี ลิขิตพัฒนกุล

.....
.....

ภาคผนวก

- ก คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานโครงการสัมมนาวิชาการระดับชาติด้าน
คนพิการ ครั้งที่ 5 ประจำปี 2556.....
ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาผลงานวิชาการ.....

โครงการสัมมนาวิชาการระดับชาติด้านคนพิการ ครั้งที่ 5 ประจำปี 2556 “เปลี่ยนภาวะเป็นพลัง : โอกาสและพื้นที่ทางสังคมของคนพิการ”

หลักการและเหตุผล

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (พก.) มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ในการประสานและกำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ รวมถึงการสำรวจ ศึกษา วิเคราะห์ รวบรวม และเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการ สถานการณ์ของคุณภาพชีวิตคนพิการ เพื่อประโยชน์ต่อการป้องกันรักษาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และการจัดแผนงาน วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ประเมินผล เสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ร่วมกับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา 10 แห่ง ประกอบด้วย 1) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2) วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล 3) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 4) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต 5) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี 6) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 7) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร 8) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก 9) สำนักวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง 10) สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้ร่วมลงนามบันทึกความร่วมมือทางวิชาการเพื่อบูรณาการการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ การจัดสัมมนาวิชาการระดับชาติด้านคนพิการ และการรวบรวมเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านคนพิการให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง อาทิ หน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชนด้านคนพิการ นักวิชาการ และประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ สำนักงาน พก. ได้กำหนดให้มีการดำเนินการศึกษาบูรณาการความร่วมมืองานวิชาการระดับชาติด้านคนพิการ และการจัดสัมมนาวิชาการระดับชาติด้านคนพิการ ครั้งที่ 5 ประจำปี 2556 เพื่อส่งเสริมบูรณาการด้านวิชาการกับสถาบันการศึกษาและองค์กรที่เกี่ยวข้อง และเพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการด้านการ

ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ รวมทั้งเพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อคนพิการ โดยเน้นประเด็นด้านโอกาสและพื้นที่ทางสังคมของคนพิการ

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์) ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้จัดสัมมนาวิชาการครั้งที่ 5 ประจำปี 2556 ในหัวข้อ **“เปลี่ยนภาวะเป็นพลัง : โอกาสและพื้นที่ทางสังคมของคนพิการ”** โดยแนวคิดหลักของการจัดสัมมนาวิชาการฯ ครั้งนี้คือการให้เห็นถึงโอกาสและพื้นที่ทางสังคมของคนพิการในปัจจุบัน โดยใช้กรอบด้านสิทธิของคนพิการในมิติต่าง ๆ ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities: CRPD) ซึ่งถือเป็นอนุสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศฉบับแรก ที่องค์การสหประชาชาติประกาศขึ้นเพื่อให้หลักประกันในสิทธิเสรีภาพ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ต่อคนพิการ อย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป ช่วยให้คนพิการกว่า 650 ล้านคน ทั่วโลก มีสิทธิเสรีภาพในการเลือกกระทำการต่าง ๆ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติซึ่งสาระหลัก คือ เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนให้สังคมตระหนักถึงความสำคัญของการคุ้มครอง และส่งเสริมสิทธิของคนพิการ โดยเน้นที่การขจัดอุปสรรคจากภายนอก และการแก้ไขความเสียเปรียบทางสังคมของคนพิการทั้งด้านอาชีพ การศึกษา การรักษาพยาบาล และมีส่วนร่วมทางสังคมอื่น ๆ เพื่อให้สามารถใช้สิทธิเหล่านั้นได้จริงโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ และบนพื้นฐานของโอกาสที่เท่าเทียมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโอกาสของคนพิการในการศึกษาและอาชีพ ตามที่มีการกำหนดในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 และพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551

โอกาสและพื้นที่ทางสังคมสำหรับคนพิการ สามารถเชื่อมโยงได้กับแนวคิดเรื่องการยอมรับทางสังคม (Social Inclusion) ซึ่งหมายถึงการที่ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการทางสังคม บริการที่รัฐจัดหา และการเข้าถึงการจ้างงานอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน เข้าใจในสิทธิและหน้าที่ในฐานะพลเมืองของประเทศในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม การถูกรวมให้เป็นส่วนหนึ่งของสถาบันต่าง ๆ ทั้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายและที่เกิดจากค่านิยม บรรทัดฐาน และวัฒนธรรมร่วมของชุมชนจนกลายเป็นความสัมพันธ์ทางสังคมที่เป็นเรื่องในชีวิตประจำวัน เช่น มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สิทธิเด็กและสตรีการได้รับค่าแรงงานที่เป็นธรรมตามสิทธิ เป็นต้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมการบูรณาการด้านวิชาการกับสถาบันการศึกษาและองค์กรที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
3. เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อคนพิการ โดยการเน้นให้เห็นโอกาสและพื้นที่ทางสังคมของคนพิการในมิติต่าง ๆ

วัน เวลา และสถานที่จัดการสัมมนา

วันพฤหัสบดีที่ 22 สิงหาคม พ.ศ. 2556 ระหว่างเวลา 08.00-16.30 น.

ณ โรงแรมริชมอนด์ จ.นนทบุรี

ผู้เข้าร่วมการสัมมนา

อาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย คนพิการ นิสิต/นักศึกษา สื่อมวลชน และผู้สนใจทั่วไป จำนวน 400 คน

รูปแบบการสัมมนา

การปาฐกถาพิเศษ การอภิปรายทางวิชาการ การนำเสนอผลงานวิชาการ การมอบรางวัลผลงานวิชาการดีเด่น การนำเสนอนวัตกรรมและกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ขอบเขตเนื้อหาผลงาน

ผลงานวิจัยและผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับคนพิการในประเด็นหลักของการจัดสัมมนาที่เน้นให้เห็นโอกาสและพื้นที่ทางสังคมของคนพิการและประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ ผลงานทุกเรื่องจะได้รับการพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิและ จะได้รับคัดเลือกให้นำเสนอในการสัมมนาวิชาการระดับชาติด้านคนพิการครั้งที่ 5 ประจำปี 2556 นอกจากนี้ผลงานที่ได้รับการคัดเลือกให้นำเสนอจะได้รับการตีพิมพ์ในรายงานการสัมมนาทางวิชาการ (Proceedings)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาที่ร่วมลงนามความร่วมมือกับสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ 10 สถาบันในการผลิตผลงานวิชาการที่ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในอนาคต
2. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานวิชาการที่ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ระหว่างสถาบันการศึกษา อาจารย์ นักวิจัย นิสิต นักศึกษา คนพิการ และผู้สนใจ ซึ่งสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดหรือนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง และเป็นรูปธรรม
3. การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการสู่สาธารณะ ทำให้สังคมเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

.....

กำหนดการสัมมนาวิชาการระดับชาติด้านคนพิการ ครั้งที่ 5 ประจำปี 2556
วันพฤหัสบดีที่ 22 สิงหาคม 2556 ระหว่างเวลา 08.00 – 16.30 น.
ณ โรงแรม ริชมอนด์ จ.นนทบุรี

- 08.00-09.15 น. ลงทะเบียนและรับเอกสาร
- 09.15-09.45 น. ปาฐกถาพิเศษ
เรื่อง “Way Forward to Make the Rights Real”
โดย Ms.Aiko Akiyama,UNESCAP
- 09.45-10.00 น. ชมวีดิทัศน์ความเป็นมาของการจัดสัมมนา
- 10.00-10.30 พิธีเปิด โดย นางปวีณา หงสกุล
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์
กล่าวรายงาน โดย นางนภา เศรษฐกร
ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ
ประธานในพิธีมอบรางวัลผลงานวิชาการดีเด่น 6 รางวัล
- 10.30-12.00 น. การอภิปราย เรื่อง “เปลี่ยนภาระเป็นพลัง : โอกาสและพื้นที่ทางสังคม
ของคนพิการ”
1. นางนภา เศรษฐกร ผู้อำนวยการสำนักงาน พก.
2. พญ.วัชรา รุ่งไพบูลย์ ผู้แทนสถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ
3. น.ส.วิไลวรรณ เทียงดาห์ ผู้แทนจากกระทรวงแรงงาน
4. นายชัยพร ภูผารัตน์ ผู้แทนจากสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย
5. รองศาสตราจารย์ ดร.กิติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์
คณะ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- 12.00-13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวันและชมนิทรรศการ
- 13.00-15.00 น. นำเสนอผลงานทางวิชาการในห้องประชุมย่อย 4 ห้อง
หมายเหตุ : 14.45-15.00 น. พักรับประทานอาหารว่าง
ในห้องประชุมย่อย
- 15.00-16.00 น. แชนร์ แอนด์ โชว์ (Share & Show) ห้อง Richmond Grand
Ballroom ชั้น 4
- 16.00-16.30 น. สรุปรการสัมมนา
โดย รองศาสตราจารย์กิตติยา นรามาศ
ประธานการจัดการสัมมนา
มอบวุฒิบัตรและกล่าวปิดการสัมมนา
โดย รองศาสตราจารย์ ดร.เดชา สังขวรรณ
คณบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

.....

ผู้ดำเนินรายการในการสัมมนาตลอดงาน

โดย อาจารย์ชานนท์ โกมลมาลย์
อาจารย์ปรียานุช โชคธนวนินิชย์
อาจารย์ณัฐพัชร สโรบล
อาจารย์เสาวธาร โพธิ์ก๊อต
อาจารย์ ดร.เอกจิตรา คำมีศรีสุข
คุณศิริลักษณ์ ผ่องโชค

กำหนดการนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติด้านคนพิการ ครั้งที่ 5 ประจำปี 2556
วันพฤหัสบดีที่ 22 สิงหาคม 2556 ระหว่างเวลา 08.00 – 16.30 น. ณ โรงแรม ริชมอนด์ จ.นนทบุรี

ห้อง	ห้องที่ 1	ห้องที่ 2	ห้องที่ 3	ห้องที่ 4
เวลา	Richmond Grand Ballroom 1 โอกาสและพื้นที่ทางสังคม	Richmond Grand Ballroom 2 การเข้าถึงและเทคโนโลยีสำหรับ คนพิการ	Peridot 1-2 ชั้น 3 คนพิการและสุขภาพ	ห้องที่ 4 Topaz 1-2 ชั้น 2 คนพิการ เจตคติ และการคุ้มครองสิทธิ
	ประธาน อ.ชูศักดิ์ จันทยานนท์ กรรมการ อ.มยุรี ผิวสุวรรณ กรรมการ อ.ดร.จตุรงค์ บุญยรัตน สุนทร ผู้ดำเนินรายการอ.ปริยานุช โชคชนวณิชย์	ประธาน รศ.เล็ก สมบัติ กรรมการ ผศ.กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง กรรมการ อ.ช่อเพชร พานระลึก ผู้ดำเนินรายการอ.ณัฐพัชร สโรบล	ประธาน รศ.ระพีพรรณ คำหอม กรรมการ อ.ดร.มาลี จีระพัฒนานนท์ กรรมการ อ.นนท์ณภัทร์ วนกาญจน์กุล ผู้ดำเนินรายการอ.ดร.เอกจิตรา คำมีศรีสุข	ประธาน ผศ.ดร.เกตุร วงศ์ก้อม กรรมการ อ.ดร.มาตี ลิ้มสกุล กรรมการ อ.อรุณี ลิ้มมณี ผู้ดำเนินรายการอ.เสาวธาร์ โพธิ์กัลล
13.00-13.25 น.	โอกาสการทำงานของผู้บกพร่องทาง สติปัญญา สตีไฟ คัมพรพ็อนันต์	คนหูหนวกกับสื่อใหม่: เฟสบุ๊ค ไวยวุฒิ วุฒิอรรถสาร	การสนับสนุนการดำรงชีวิตอิสระของ ผู้ป่วยจิตเภท อุมภาพร สุระพงษ์ทวี	การสร้างเจตคติของคนพิการต่อการ ส่งเสริมพลังอำนาจสู่โอกาสและพื้นที่ ทางสังคม เนตรชนก สุนา
13.25-13.50 น.	ความพิการ ความยากจนและการ ดำรงชีวิต: การศึกษาผ่านการมีส่วนร่วม ของคนพิการ วิไลภรณ์ โคตรบึงแก และ ศิริพงษ์ ศรีอาค๊ะ	การเข้าถึงอุปกรณ์และบริการ สารสนเทศ การสื่อสาร และ โทรคมนาคมสำหรับคนพิการใน ประเทศไทย กมลพรรณ พันพั้ง และ	โอกาสทางสังคม: การฟื้นฟูสมรรถภาพ คนพิการทางจิตตามแนวทาง ฟาวเธนส์เฮาส์ ชานนท์ โกมลมาลย์	การเข้าถึงการมีส่วนร่วมทางสังคมและ การสนับสนุนนักศึกษาโครงการ นักศึกษาผู้พิการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กิตติยา นรามาศ ชมไมพร รุ่งฤกษ์ฤทธิ์

		สุภาพณ์ เกตุคำ		และ วิไลภรณ์ โคตรบึงแก
--	--	----------------	--	------------------------

ห้อง เวลา	ห้องที่ 1 Richmond Grand Ballroom 1 โอกาสและพื้นที่ทางสังคม	ห้องที่ 2 Richmond Grand Ballroom 2 การเข้าถึงและเทคโนโลยีสำหรับ คนพิการ	ห้องที่ 3 Peridot 1-2 ชั้น 3 คนพิการและสุขภาวะ	ห้องที่ 4 Topaz 1-2 ชั้น 2 คนพิการ เจตคติ และการคุ้มครองสิทธิ
13.50-14.15 น.	สภาพปัจจุบัน ความต้องการด้าน อาชีพของผู้พิการและกรณีศึกษาบุคคล ออทิสติก อัญชลี สารรัตน์นะ	การประเมินสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ สำหรับนักศึกษาพิการ มธ. ศูนย์รังสิต ชุมเขต แสงวงเจริญ และ ภวานันท์ สิริสาลี	ตัวต้นค้นพบที่ Day Hospital ใหม่ไทย ไชยพันธุ์	การพัฒนาศักยภาพการจัดระบบ บริการสวัสดิการสังคมด้วยหัวใจโดย คนพิการ เพื่อคนพิการ ในโรงพยาบาล ธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ ชนิษฐา บุรมพันธ์ศักดิ์
14.15-14.40 น.	Employability of Women with Disability เสาวลักษณ์ ทองก๊วย	การออกแบบผลากบรจภัณฑ์อาหาร กิ่งสำเร็จรูปสำหรับผู้สูงอายุ ศุภเดช หิมะมาน และ วชิระ กิริติ ประสงค์	ค่ายครอบครัวในรูปแบบโฮมสเตย์กับ การคืนสู่สังคมของผู้พิการทางจิต สงวนศรี แต่งบุญงาม	A guideline of establishment a school-to-work transition program for people with disabilities in Thailand คณิต ผาพะณี

<p>14.40-15.05 น.</p>	<p>ความสุขกับการได้ยินอีกครั้ง สมชาย ตรีทิพย์สถิต และ พนมเทียน พลมณี</p>	<p>รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานและ การเรียนรู้แบบยืดหยุ่นเพื่อส่งเสริมการ เรียนรู้ตลอดชีวิต พีเชษฐ คูชลธาวา</p>	<p>คนพิการกับการปฏิกรมฐาน พรพรรณ สมบูรณ์ สันทัด จันทร์ทาทอง</p>	<p>หลักการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ใน การคุ้มครองสิทธิคนพิการตาม อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ. 2006 สาลินี ลิขิตพัฒนกุล</p>
-----------------------	--	--	---	---

ห้องที่ 1 Richmond Grand Ballroom 1

“โอกาสและพื้นที่ทางสังคม”

โอกาสการทำงานของผู้บกพร่องทางสติปัญญา Work Opportunities for Persons with Intellectual Disabilities

ดร.สดี ไส้ คัมภีร์พ็อนันต์¹

Abstract

The persons with Intellectual Disability have less opportunity than the other groups. Because of their deficits in the Communication, Self-care, Home-livings, Social skills, Community uses, Self direction, Health and Safety, Functional academics, Leisure and Work. This article is part of the research “The evaluation of vocational training project of Persons with Intellectual Disabilities” Conclusions indicate that the basic skill training and social skill is the way for giving opportunity to make them more potential.

The social workers are the job coach of them and train them to know about the basic skill training such as: to be punctual, capable in using tools independent working, ask for advice, solve the problem and know the place in office. Furthermore, the job coach teach them to know about social skill that include with communication skill, community skill, daily life skill and relationship skill. The principle of training is reinforcement, task analysis, modeling, active learning, repetition, teaching one thing and generalization. Recommendation, the government should be legal the policy which implement into unit which concern and the community should give the opportunity to the persons with Intellectual Disability have a job in order to have the permanent skill to be independent living and to prevent the family and social problem.

¹ นักสังคมสงเคราะห์เชี่ยวชาญ สถาบันราชานุกูล

Keywords: Job-opportunity, Persons with Intellectual Disability, Basic skill training and social skill

บทคัดย่อ

ผู้บกพร่องทางสติปัญญาเป็นกลุ่มบุคคลที่ได้รับโอกาสในการทำงานน้อยกว่า ผู้พิการประเภทอื่น ๆ เนื่องด้วยมีความบกพร่อง ทางการสื่อความหมาย (Communication) การดูแลตนเอง (Self-Care) การดำรงชีวิตในบ้าน (Home living) ทักษะทางสังคม (Social Skills) การใช้บริการสาธารณะ (Community Uses) การควบคุมตนเอง (Self-Direction) สุขอนามัยและความปลอดภัย (Health and Safety) การเรียนรู้ทางวิชาการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน (Functional Academics) การใช้เวลารว่าง (Leisure) และการทำงาน (Work) บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย ประเมินผลโครงการทดลองจ้างงานของผู้บกพร่องทางสติปัญญา ได้ข้อสรุปว่า การฝึก ทักษะการทำงานและทักษะสังคม เป็นการสร้างโอกาสให้แก่ผู้บกพร่องทางสติปัญญา ให้มีโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง นักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้ให้โอกาสใน การฝึกสอนงาน (coaching) โดยการฝึกทักษะพื้นฐานการทำงาน ได้แก่ การมาทำงาน ตรงต่อเวลา ทำงานเสร็จทันเวลา การระมัดระวังในการใช้เครื่องมือ การมีความอดทน ในการทำงาน การทำงานโดยไม่มีผู้ดูแล ขอคำแนะนำและ แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ สามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่น และรู้จักสถานที่ต่าง ๆ ในที่ทำงาน ฯลฯ นอกจากนี้ ผู้ฝึกให้การฝึก ทักษะสังคมซึ่ง ประกอบด้วย ทักษะการสื่อความหมาย ทักษะชุมชน ทักษะการใช้ ชีวิตประจำวัน และทักษะการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น ประการสำคัญผู้ฝึกใช้หลัก ในการฝึก ได้แก่ การฝึกโดยให้แรงเสริม (Reinforcement) การวิเคราะห์งาน (Task Analysis) การเป็นแบบอย่าง (Modeling) การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ (Active Learning) การทำซ้ำ ๆ (Repetition) การสอนทีละอย่าง (Teaching one thing) และการนำทักษะที่เรียนรู้แล้วไปปฏิบัติจริง (Generalization) การให้โอกาสในการฝึก ทักษะต่าง ๆ ควรนำไปกำหนดเป็นนโยบายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือชุมชน นำไป ดำเนินการ เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้แก่ผู้บกพร่องทางสติปัญญามีโอกาสได้ทำงานใน สถานประกอบการ ตลอดจนเกิดทักษะที่คงทน สามารถดำรงชีวิตอิสระ (Independent living) เพื่อป้องกันปัญหาครอบครัว สังคมต่อไป

คำสำคัญ : โอกาสการทำงาน , ผู้บกพร่องทางสติปัญญา , การฝึกทักษะพื้นฐาน การทำงานและทักษะสังคม

ความพิการ ความยากจนและการดำรงชีวิต :
การศึกษาผ่านการมีส่วนร่วมของคนพิการ¹

Disability, poverty and livelihood : A study through
participation of persons with disabilities

วิไลภรณ์ โคตรบึงแก²

ศิริพงษ์ ศรีอาค๊ะ³

Abstract

It has been generally recognized that many persons with disabilities still face challenges in various aspects to live on an equal basis in comparison with persons without disabilities. However, systematic studies on livelihood of persons with disabilities have not been sufficiently conducted and served to inform the policy makers and the public. The present research is aimed to explore livelihood status of persons with disabilities by employing the mixed methodology which quantitative information was gathered by using a survey questionnaire. Six focus group discussions by type of disabilities were conducted to

¹ บทความวิจัยนี้นำเสนอเนื้อหาจากโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เรื่องความพิการ ความยากจนและการดำรงชีวิต โดยมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และ the United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (ESCAP)

² อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

³ นักพัฒนาสังคมชำนาญการ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

gather qualitative information from persons with disabilities. Participatory action approach was upheld in the present study as all the data collection process, both quantitative and qualitative, was conducted by involvement of persons with disabilities. The results reveal that out of 363 participants, majority of the respondents could meet their livelihood needs but it was difficult (n=141, 39.9%). A total of 131 respondents said that they could meet their livelihood need (37.1%) and only 13 individuals said that they could not meet their livelihood needs (3.7%).

Keywords: Disability, Poverty, Livelihood

บทคัดย่อ

ในขณะที่มีการยอมรับโดยทั่วไปว่าคนพิการยังคงต้องเผชิญกับความท้าทายในหลายมิติในการดำรงชีพ เพื่อที่จะดำรงชีวิตอยู่บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกันกับคนทั่วไป งานวิจัยเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของคนพิการที่ได้รับการศึกษาอย่างเป็นระบบยังมีจำนวนไม่เพียงพอและในขณะเดียวกันผลการวิจัยที่ได้รับยังไม่ถูกใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ในการนำเสนอข้อมูลต่อผู้กำหนดนโยบายและสื่อสารต่อสังคมในวงกว้าง งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสถานะการดำรงชีวิตของคนพิการโดยวิธีวิทยาประสานวิธี โดยข้อมูลเชิงปริมาณถูกรวบรวมโดยใช้แนวคำถามที่พัฒนาโดย ESCAP ผู้ศึกษาเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากคนพิการผ่านการใช้อภิปรายกลุ่ม (Focus group) จำนวน 6 กลุ่ม ตามประเภทของความพิการ กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพได้ดำเนินการโดยการมีส่วนร่วมของคนพิการ ผลการศึกษาพบว่าจากคนพิการ จำนวน 363 คนที่เข้าร่วมในการศึกษาครั้งนี้ ส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่าตนเองสามารถตอบสนองความต้องการในการดำรงชีวิตของตนเองได้แต่ยังมีความยากลำบาก (n = 141, 39.9%) ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 131 คน กล่าวว่าพวกเขาสามารถตอบสนองความต้องการในการดำรงชีวิตของตนเองได้ (37.1%) และเพียงจำนวน 13 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 3.7 ที่กล่าวว่าพวกเขาไม่สามารถตอบสนองในการดำรงชีวิตของตนเองได้

คำสำคัญ: ความพิการ, ความยากจน, และการดำรงชีวิต

สภาพปัจจุบัน ความต้องการด้านอาชีพของผู้พิการและกรณีศึกษาบุคคลออทิสติก
Current State, Vocational Needs of Disabilities and
Case study of Persons with Autism

ดร.อัญชลี สารรัตน์¹
ดร.พัชรี จันทร์เพ็ง²
ดร.ปวีร์ ศิริรักษ์³

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the current state, vocational needs, and problem in occupation of the Disabilities in North-Eastern Thailand and 2) to study the current state, vocational needs, and problem in occupation of the persons with Autism: A Case Study, Khon Kaen Province. The research findings found that most of the problem in occupation of Disabilities were basic needs level such as capital, knowledge, occupational skill, and welfare etc. The support still was to help the Disabilities not to be burden of family or society, to make them more self esteem and attempt to develop the occupation and performance to be efficient further. Quality Educational management thoroughly for Disabilities was necessary. It was also found that there were 8.95% of persons with Autism from all kinds of Disabilities. For current state, vocational needs and problem in occupation for persons with Autism found that parents and teachers of persons with autism need the occupational development for Autisms. Furthermore, it was necessary to develop specific vocational curriculum for Autisms to be able to work, communicate, adjust themselves with

¹ รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาวัดและประเมินผล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

³ อาจารย์ภาควิชาวิศวกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

others, and work appropriately. The severity of Autism was the major obstacle on work practice ability

Keywords: vocational needs of disabilities, persons with Autism, Autism

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการด้านอาชีพและปัญหาในการประกอบอาชีพของผู้พิการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและ 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการด้านอาชีพและปัญหาในการประกอบอาชีพสำหรับบุคคลออทิสติก : กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการประกอบอาชีพของผู้พิการส่วนใหญ่ยังเป็นปัญหาในระดับปัจจัย เช่น เงินทุน ความรู้ และทักษะในอาชีพ สวัสดิการต่าง ๆ การช่วยเหลือจึงยังคงเป็นการสงเคราะห์เพื่อให้ผู้พิการไม่เป็นภาระกับครอบครัวและสังคมมากนัก ตลอดจนทำให้ผู้พิการเห็นคุณค่าของตนเอง และมีความพยายามที่จะพัฒนาการประกอบอาชีพและผลงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึงให้กับผู้พิการยังเป็นความจำเป็นและพบว่า ผู้พิการประเภทออทิสติก ร้อยละ 8.95 ของผู้พิการทุกประเภทสำหรับสภาพปัจจุบัน ความต้องการด้านอาชีพและปัญหาในการประกอบอาชีพสำหรับบุคคลออทิสติก พบว่า การพัฒนาบุคคลออทิสติกด้านอาชีพเป็นความต้องการของผู้ปกครองและครูที่ดูแลนักเรียนเหล่านี้ และจำเป็นต้องมีการพัฒนาหลักสูตรอาชีพเฉพาะสำหรับบุคคลออทิสติกเพื่อให้บุคคลออทิสติกสามารถทำงานได้ สื่อสารและปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ และทำงานได้เหมาะสม สำหรับอุปสรรคที่สำคัญต่อความสามารถในการปฏิบัติงาน คือ ระดับความรุนแรงของภาวะออทิสซึม

คำสำคัญ: ความต้องการด้านอาชีพของผู้พิการ, บุคคลออทิสติก, ภาวะออทิสซึม

สตรีพิการและความสามารถที่จะได้งานทำ
Women with Disability and Employability

เสาวลักษณ์ ทองก๊วย¹

Abstract

Among persons with disabilities, men are almost twice as likely to have jobs as women. The stigma and discrimination cause a majority of women with disability who live in cycle of poverty, dependence and social exclusion. As a result, Women living with disabilities are amongst the most at risk of both intimate violence from family, caregivers and abuse by public authorities including teachers, co-workers, and state officials. Yet the experience of women living with disabilities is rarely addressed in national policies in the region. When women with disabilities work, they often experience unequal hiring and promotion standards, unequal access to training and retraining, unequal access to credit and other productive resources, unequal pay for equal work and occupational segregation, and they rarely participate in economic decision making. However, opportunities have gradually opened for women with disabilities to workforce that suit their skills. Countries around the world are increasingly recognizing that women with disability represent enormous potential, frequently untapped; that they have a valuable contribution to make to the national economy; that their employment reduces the cost of disability benefits and may reduce poverty; and that concerted action is needed to disassemble the barriers which prevent women with disability from taking part in the economy and society.

Keywords: Women with Disability, Stigma, Discrimination, Workforce,

¹ Regional Coordinator Abilis Foundation, Mekong Region

บทคัดย่อ

ท่ามกลางคนพิการด้วยกันเอง มีความเป็นไปได้ที่ผู้ชายพิการจะดำเนินงานทำเป็นสองเท่าของสตรีพิการ การเลือกปฏิบัติและการตีตราจากสังคมเป็นสาเหตุให้สตรีพิการส่วนมากถูกกีดกันจากสังคม อยู่ในภาวะที่ต้องพึ่งพาผู้อื่น และอยู่กับวังวนของความยากจน ผลลัพธ์ดังกล่าวทำให้สตรีพิการต้องตกอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากครอบครัว ผู้ดูแล และการข่มเหง กระทำทารุณจากผู้มีอำนาจต่าง ๆ รวมถึง ครู เพื่อนร่วมงาน และ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ แต่ประสบการณ์เหล่านี้ยังถูกกล่าวถึงน้อยมากในนโยบายระดับชาติในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก เมื่อสตรีพิการดำเนินงานทำ สตรีพิการมักได้รับการปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียมในเรื่องการจ้างงาน มาตรฐานการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานที่ไม่เท่าเทียม การเลือกปฏิบัติต่อการเข้าถึงการฝึกอบรมและการเก็บรักษาตำแหน่งงาน การเข้าถึงแหล่งทรัพยากร และ ความน่าเชื่อถือที่ไม่เท่าเทียม การจ่ายค่าแรงที่ไม่เท่าเทียม รวมถึงการแบ่งแยกอาชีพเฉพาะสำหรับสตรีพิการ สตรีพิการมักไม่ค่อยมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม โอกาสที่จะได้งานที่เหมาะสมกับทักษะของสตรีพิการมีมากขึ้น ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกเริ่มมองเห็นคุณค่าของสตรีพิการว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถซ่อนเร้นอยู่มากมาย และเป็นสิ่งที่ยังไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์ที่สตรีพิการสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ การจ้างงานสตรีพิการสามารถลดต้นทุนและเพิ่มผลประโยชน์ที่จะได้รับจากความพิการซึ่งทำให้ลดภาวะความยากจน และการวางแผนปฏิบัติการร่วมกันเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทลายกำแพงอุปสรรคที่กีดกัน ชัดขวาง สตรีพิการจากการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจและสังคม

คำสำคัญ: สตรีพิการ, การตีตรา, การเลือกปฏิบัติ, และแรงงาน

ความสุขกับการได้ยินอีกครั้ง
Joyfulness of Regaining Hearing Capacity

นพ.สมชาย ตรีทิพย์สถิต¹
พนมเทียน พลมณี²

Abstract

The statistic of Hearing and communication disability was shown to be the second disability after the disability of movement or body disability, amount now 173,983 persons and the next 10 year in the year of 2010 estimated amount of 387,696 persons. Hearing Center of Health Department of BMA realized of these problems, so we do a pilot project of hearing testing service from 2005 until now. Operation in clinic and Mobile unit service outreach to the community in the year of 2007. The target groups are new born, adult, old age and other disabilities. The objective in hearing testing service for improving of hearing by using hearing aid so the disability person can get the right and welfare equally with good qualification and making the worth for health personnel team and organization too. Suggestion: Development of a system of service by improving the fasting of budget allocation, positioning of audiologist and speech therapist in hearing center for improvement of service management.

Keywords: Hearing Center, Rehabilitation of hearing and communication impairment, Hearing aid

¹ นายแพทย์สมชาย ตรีทิพย์สถิต ผู้อำนวยการระดับต้น ศูนย์บริการสาธารณสุข 48 นาควัชระอุทิศ

² พนมเทียน พลมณี นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ ศูนย์บริการสาธารณสุข 48 นาควัชระอุทิศ

บทคัดย่อ

ข้อมูลสถิติคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย พบว่ามีจำนวนมากเป็นอันดับ 2 รองจากความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย คือ จำนวน 173,983 คน และอีก 10 ปีข้างหน้า ราวปี 2564 คาดการณ์ว่าจะมีคนพิการในกลุ่มนี้มากถึง 387,696 คน ศูนย์ตรวจการได้ยินสำนักอนามัย สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้เล็งเห็นความสำคัญด้านคนพิการจึงได้นำร่องจัดบริการตรวจสมรรถภาพการได้ยินมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน มีการดำเนินการทั้งในคลินิก และจัดหน่วยเชิงรุกเข้าพื้นที่เพื่อให้บริการแก่คนพิการในชุมชน ในปี 2550 กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ผู้สูญเสียการได้ยิน ตั้งแต่เด็กแรกเกิด ผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุ และคนพิการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการตรวจสมรรถภาพการได้ยิน ให้คนพิการได้รับการฟื้นฟูโดยการใส่เครื่องช่วยฟัง เข้าถึงสิทธิและสวัสดิการ โอกาสอย่างเท่าเทียมกันอย่างมีคุณภาพ ทำให้เกิดคุณค่าแก่ทีมสุขภาพ ต่อคนพิการ และต่อหน่วยงาน ข้อเสนอแนะ ควรมีการพัฒนาระบบการจัดสรรงบประมาณให้เกิดความรวดเร็ว กำหนดกรอบอัตรากำลังตำแหน่งเจ้าพนักงานวิทยาศาสตร์ สาขาความผิดปกติของการสื่อความหมายในหน่วยงานศูนย์ตรวจการได้ยิน เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในการจัดบริการ

คำสำคัญ : ศูนย์ตรวจการได้ยิน , การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย, เครื่องช่วยฟัง

ห้องที่ 2 Richmond Grand Ballroom 2
“การเข้าถึงและเทคโนโลยีสำหรับคนพิการ”

คนหูหนวกไทยกับสื่อใหม่: เฟสบุ๊ก
Thai Deaf and New Media : Facebook

ไวยวุฒิ วุฒิอรรถสาร¹

Abstract

The article explores how the Thai Deaf construct their identities on facebook. Available Technologies and a possibility are on facebook enable the Thai Deaf to use both written and sign languages in communicating with the profile via still pictures, message, and motion pictures. This makes the construction of ‘self identity’ and the expression of ‘self meaning’ of the Thai Deaf possible on the space of this new mass media.

Keywords: Deaf, Identity, New Media

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นการพิจารณาการสร้างอัตลักษณ์ของคนหูหนวกไทยโดยใช้สื่อใหม่ ซึ่งเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับสารธรรมดากลายเป็นผู้ที่อยู่ในกระบวนการผลิต ผ่านพื้นที่ “facebook” พบว่ามีสื่อสื่อสาร 3 รูปแบบ คือ รูปภาพ , ข้อความ และ ภาพเคลื่อนไหว ทำให้เกิดการสื่อสารผ่านทั้งภาษาเขียนและภาษามือ ทั้งหมดนี้เป็นการสร้างความหมายในตัวตนของคนหูหนวกหรืออัตลักษณ์ที่ “สามารถทำได้” จึงทำให้อัตลักษณ์ของคนหูหนวก “เป็นไปได้” ในพื้นที่แห่งนี้ด้วย

คำสำคัญ: หูหนวก, อัตลักษณ์, สื่อใหม่

¹อาจารย์ ดร. สาขาวิชาเทคโนโลยีทางภาพและเสียง ภาควิชาเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การเข้าถึงอุปกรณ์และบริการสารสนเทศ การสื่อสารและโทรคมนาคม
สำหรับคนพิการในประเทศไทย

Access to Information, Communication and Telecommunication
Devices and Services for People with Disabilities in Thailand

กมลพรรณ พันพื้ง¹
สุภาพันธุ์ เกตุคำ²

Abstract

At the international level, rights to access information and communication, including information and communications technologies and system has been defined as part of human rights. Information and communication technology can be tools to reduce digital divide and increase opportunity to participate in society. The article aims to explore knowledge about access to information, communication and telecommunication devices and services: goals, principle and technology that have been developed. Also to exploring issues on problems in technology accessibility, and to propose policy suggestion for Thai context. Method of study applies qualitative approach, analyzing content from literature review documents and data collection from field work from the Telecommunication Services and Devices Showcase for Persons with Disabilities and the Elderly, Phase II project. Important findings are technology development for people with disabilities in Thailand relies much on import especially hardware. The area of software development has high possibility to achieve in a shorter period of time and having enough resources within Thailand. People

¹ หัวหน้างาน ฝ่ายวิจัยประยุกต์เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

² นักวิเคราะห์ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

with disabilities who reside in urban area and obtained service in institutions has more opportunities to access communication and telecommunication technology. As for people with extensive disabilities, personal assistants act as gatekeepers to get to technology access. Policy suggestions cover development of telecommunication infrastructure; broadband, as well as expanding network into remote areas, the development of public communication services for people with hearing impairment and more facilities and applications for people with disabilities used on mobile phones.

Keywords: Technology accessibility for people with disabilities, information and communication technology, telecommunication technology

บทคัดย่อ

ในระดับสากล สิทธิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีการสื่อสารได้รับการนิยามว่าเป็นส่วนหนึ่งของสิทธิมนุษยชน เทคโนโลยีสารสนเทศและโทรคมนาคมจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศและเพิ่มโอกาสในการมีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ ในสังคม บทความนี้มีวัตถุประสงค์ในการสำรวจความรู้เกี่ยวกับการเข้าถึงอุปกรณ์และบริการสารสนเทศ การสื่อสารและโทรคมนาคมที่เข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้สำหรับคนพิการ โดยพิจารณาถึงเป้าหมาย หลักการพื้นฐาน ตลอดจนเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้นเพื่อนำไปสู่การเข้าถึงการใช้งานของคนพิการ นอกจากนี้มีการสำรวจถึงประเด็นปัญหาความต้องการในประเทศไทย และนำเสนอข้อพิจารณาเพื่อพัฒนานโยบาย การศึกษาประยุกต์ใช้การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และการเก็บข้อมูลภาคสนามในการดำเนินงานโครงการพัฒนาศูนย์สาธิตอุปกรณ์และบริการโทรคมนาคมสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ระยะเวลาที่ 2 ผลการศึกษาสำคัญ พบว่า การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสำหรับคนพิการของประเทศไทยยังคงพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศอยู่มากโดยเฉพาะฮาร์ดแวร์ สำหรับการพัฒนาซอฟต์แวร์มีความเป็นไปได้มากกว่าที่จะบรรลุความสำเร็จในการพัฒนาขึ้นเองในประเทศไทยในระยะเวลาอันสั้น และมีทรัพยากรที่รองรับได้ กลุ่มคนพิการที่อยู่อาศัยในเขตเมือง หรือมีโอกาสใช้บริการ

สถาบันบริการต่าง ๆ มีโอกาสเข้าถึงการใช้งานเทคโนโลยีการสื่อสารและโทรคมนาคมมากกว่า สำหรับกลุ่มคนพิการที่มีความพิการในระดับรุนแรง ผู้ที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือ เป็นเสมือนดังผู้ที่จะเปิดประตูนำคนพิการให้เข้าถึงการใช้งานอุปกรณ์และบริการต่าง ๆ ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายครอบคลุมการพัฒนาเครือข่ายการสื่อสาร broadband ความเร็วสูง และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารและโทรคมนาคมให้ครอบคลุมพื้นที่ห่างไกล การพัฒนาบริการการสื่อสารสาธารณะสำหรับคนพิการทางการได้ยิน ตลอดจนการพัฒนาอุปกรณ์และบริการที่ใช้ประโยชน์สำหรับคนพิการบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้มากขึ้น

คำสำคัญ: การเข้าถึงเทคโนโลยีสำหรับคนพิการ เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารเทคโนโลยีโทรคมนาคม

การประเมินสภาพแวดล้อมทางกายภาพสำหรับนักศึกษาพิการ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
Assessment of the Physical Environment for Students with
Disabilities Thammasat University Rangsit Campus

ชุมเขต แสงเจริญ¹
ภวินท์ สิริสาลี²

Abstract

Thammasat University (TU) realizes the important of education for person with disabilities, TU launches the research project “Assessment of the Physical Environment for Students with Disabilities TU Rangsit Campus”. This research aims to evaluate the current environmental situation and facilities in TU, also give recommendation for development. The research method employ to evaluate 6 components; ramps, WC, parking areas, signage, information stations, and elevators of 84 buildings. From the assessment results, facilities standards for the buildings are not suitable for person with disabilities and lack of the proper facilities in the buildings. From student activities survey, the results revealed that the students with disabilities have same activities as normal students. Thus the students with disabilities have the same right to access to every space as everyone. In conclusion, this research proposes the “UD CAMPUS” concept which imply “C” Continue-the continuous circulation, “A” Aesthetic-Expand access of aesthetic places, “M” Motivation-Motivate the learning situation, “P” Path Perceptible/Orientation-Create the perception and orientation of places, “U” User-Design fit to all, “S” System-Separate walking system from the others.

Keywords: universal design, student with disabilities, universal design campus

¹ อาจารย์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² อาจารย์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทคัดย่อ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์คำนึงถึงโอกาสในการศึกษาของคนพิการ จึงจัดให้มีโครงการวิจัย เรื่อง สถานการณ์การจัดปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาพิการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสภาพปัจจุบันและนำเสนอแนวทางในการจัดปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักศึกษาพิการ ระเบียบวิธีวิจัย ประกอบด้วย การทบทวนวรรณกรรม สรุปรอบแนวคิด การสร้างเครื่องมือวิจัยและการเก็บข้อมูลเพื่อใช้ตรวจประเมินอาคาร 84 หลัง เพื่อประเมิน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ทางลาด ห้องน้ำ ที่จอดรถ ป้ายสัญลักษณ์ บริการข้อมูล และ ลิฟต์ ผลประเมินพบปัญหาหลัก คือ การขาดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ส่วนอาคารที่มีอยู่แล้ว พบว่าไม่ได้มาตรฐาน ในการสำรวจด้านกิจกรรม และใช้แบบสำรวจกิจกรรมเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า กิจกรรมของนักศึกษาพิการและนักศึกษาทั่วไปเป็นกิจกรรมเดียวกัน ดังนั้นเพื่อความเท่าเทียมและเข้าถึงพื้นที่ได้ บทสรุปและอภิปรายผลจึงเสนอแนวคิด “UD C.A.M.P.U.S.” Concept ประกอบด้วย “C” Continue คือ การเชื่อมต่อบระบบสัญญาณ “A” Aesthetic คือ ส่งเสริมการเข้าถึงพื้นที่ที่มีสุนทรียภาพ “M” Motivation คือ การกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ “P” Path Perceptible/Orientation คือ สร้างการรับรู้และความเข้าใจในทิศทาง “U” User Requirement คือ ออกแบบให้เหมาะกับสภาพความพิการ “S” System คือ แยกระบบทางเดินจากระบบสัญญาณอื่น ๆ

คำสำคัญ: การออกแบบเพื่อคนทั้งมวล, นักศึกษาพิการ, การออกแบบเพื่อมวลชน สำหรับมหาวิทยาลัย

การออกแบบฉลากบรรจุภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปสำหรับผู้สูงอายุ
และผู้ที่มีความบกพร่องทางสายตาแบบเห็นได้เล็กน้อย
Instant Foods Packaging's Label Design for Elderly
and Visual Impairment Person

ศุภเดช หิมะมาน¹
วชิระ กิริติประสงค์

Abstract

This study aims to present an investigation carried out on a label design for instant food packaging in Thailand retail stores. The main purpose of this study is to examine a label design specification and its characteristic that appeared on the merchandising unit. By based principally on universal design theory, the findings were used to suggest a proposed label design that may help the elderly and visual impairment person to identify product's information. Moreover, they can clarify an alternative design approach that may suitable for all users.

Keywords: Instant Food Packaging's Label Design, Elderly Person, Visual Impairment Person

¹ อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะและการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนนคร

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ เป็นการศึกษารูปแบบของฉลากบรรจุภัณฑ์อาหารกึ่งสำเร็จรูป ประเภทต่าง ๆ ที่มีวางจำหน่ายทั่วไปและนำเสนอแนวทางการออกแบบรูปแบบฉลากบนบรรจุภัณฑ์อาหารกึ่งสำเร็จรูปที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุซึ่งทางพยาธิสภาพมีความเสื่อมถอยของร่างกายในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะประสิทธิภาพการมองเห็นที่เป็นปัจจัยสำคัญในเรื่องการรับรู้ในด้านการสื่อสารข้อมูลระหว่างผลิตภัณฑ์กับผู้ใช้งาน ซึ่งจะใช้หลักการออกแบบเพื่อมวลชน (Universal Design) มาใช้เป็นแนวคิดเพื่อหาแนวทางการออกแบบที่ทำให้บุคคลทุกเพศ ทุกวัย ผู้ที่มีความสมบูรณ์ทางร่างกายที่แตกต่างกันสามารถใช้งานผลิตภัณฑ์ได้อย่างเสมอภาคมากที่สุด

คำสำคัญ: การออกแบบบรรจุภัณฑ์, ผู้สูงอายุ, ผู้มีความบกพร่องทางสายตา

รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานและการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น
เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

Blended Learning and Flexible Learning Model to
Promote Lifelong Learning

พิเชฐ คุชลธาร่า¹

รองศาสตราจารย์ ดร.สนอง โลหิตวิเศษ²

Abstract

Blended learning and flexible learning model to promote lifelong learning aims to develop the model of blended learning and flexible learning by the learning in the classroom and e-learning course with flexible learning. The format framework is developed by studying documents then the framework leads to be the questionnaire for learners' needs in content, fundamental factors and learning styles. The quality of the IOC is monitored and the average result is 0.910. The reliability average result is 0.921. In conclusion on philosophy and concepts of adult learning; the learners mostly agreed 61.2% believe that education is the development of intelligence but disagreed 17.9%; 56.7% believe that education is the development of morality and ethics and expect that learning can be applied and linked to the work. They want to learn the content of information technology 47.0% and the content of the office programs 50.7%. Classroom learning needs are 12.7% compared with online learning needs are 41.8%. The results show that most of the adult learners prefer learning by online media which is more than learning in the classroom. The eight elements form an indication of the 30 indications and Courses and information technology to enhance performance.

¹ นักศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาวิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Keywords: Blended learning, Flexible Learning, Lifelong learning

บทคัดย่อ

รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานและการเรียนรู้แบบยืดหยุ่นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานและการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น และ เพื่อสร้างหลักสูตรที่ใช้กับรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานและการเรียนรู้แบบยืดหยุ่นโดยนำวิธีการเรียนรู้แบบผสมผสานในห้องเรียนและการเรียนรู้แบบ e-learning มาประยุกต์กับการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น สร้างกรอบรูปแบบจากการศึกษาเอกสาร นำไปสู่การสร้างแบบสอบถามความต้องการของผู้เรียนในกลุ่มประชากร เนื้อหาหลักสูตรที่ต้องการเรียนรู้ ปัจจัยองค์ประกอบพื้นฐาน และรูปแบบการเรียนรู้ โดยได้ตรวจสอบคุณภาพของดัชนี ความสอดคล้องเฉลี่ยรวม 0.910 การหาค่าความเชื่อมั่นเฉลี่ยรวม 0.921 สรุปผลวิเคราะห์ ส่วนขององค์ประกอบการเข้าถึงปรัชญาและแนวคิดการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ผู้ตอบแบบสอบถามเชื่อว่าการศึกษาเป็นการพัฒนาสติปัญญา เห็นด้วยมากที่สุด 61.2% แต่ไม่เห็นด้วย 17.9% กับความเชื่อว่าการศึกษาเป็นการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม คาดหวังว่าเมื่อได้เรียนรู้แล้วสามารถนำไปประยุกต์และเชื่อมโยงกับการทำงานได้ ต้องการมากที่สุด 56.7% ต้องการเรียนรู้เนื้อหาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุด 47.0% กลุ่มโปรแกรมสำนักงานมากที่สุด 50.7% รูปแบบการเรียนรู้ในห้องเรียนในระดับความต้องการมากที่สุด 12.7% เมื่อเปรียบเทียบกับรูปแบบ การเรียนรู้ในแบบออนไลน์ในระดับความต้องการมากที่สุด 41.8% แสดงว่า ผู้ใหญ่วัยทำงานต้องการรูปแบบการเรียนรู้ที่เป็นสื่อออนไลน์มากกว่าการใช้เวลาในห้องเรียน โดยองค์ประกอบของรูปแบบ 8 องค์ประกอบ ตามข้อบ่งชี้ขององค์ประกอบ 30 ข้อบ่งชี้ และหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

คำสำคัญ: การเรียนรู้แบบผสมผสาน, การเรียนรู้แบบยืดหยุ่น, การเรียนรู้ตลอดชีวิต

ห้องที่ 3 Peridot 1-2 ชั้น 3 คนพิการและสุขภาพ

การสนับสนุนการดำรงชีวิตอิสระของผู้ป่วยจิตเภท
Supporting Independent Living for Schizophrenia

อุมพร สุระพงศ์ทวี¹

Abstract

This academic project regarding support for independent living of psychiatric patients is aimed at analyzing and concluding the results of a case study in which individual social work services were given by providing support for independent living to a psychiatric patient who has been abandoned by her relatives, and setting guidelines for social workers at Srithanya Hospital on providing support for independent living to psychiatric patients. The study was based on medical records of a patient and relevant documents, including a descriptive report on provision of assistance to the patient from May 2011 to February 2013. According to the study, the psychiatric patient who has been abandoned by her relatives and seemed to require assistance from the foster home got hired at a company. Her employer has been satisfied with her performance, and she is now living independently in the community and has regained acceptance from her family. Moreover, the society has a more positive perception towards psychiatric patients. For further study, results of the provision of support for independent living to every patient should be studied and compared in a bid to improve support for independent living of psychiatric patients.

Keywords: Supporting, Independent Living, Schizophrenia

¹ นักสังคมสงเคราะห์ปฏิบัติการ โรงพยาบาลศรีธัญญา กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

บทคัดย่อ

การรายงานผลการศึกษาเรื่อง การสนับสนุนการดำรงชีวิตอิสระ ของผู้ป่วยจิตเภท มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และสรุปทฤษฎี การดำเนินการทางสังคมสงเคราะห์ เฉพาะราย กับกรณีศึกษาโดย การสนับสนุนการดำรงชีวิตอิสระ ของผู้ป่วยจิตเภทที่ถูกญาติทอดทิ้ง และเพื่อเป็นแนวทางในการสนับสนุนการดำรงชีวิตอิสระของผู้ป่วยจิตเภท ของนักสังคมสงเคราะห์ โรงพยาบาลศรีธัญญา เป็นการศึกษาย้อนหลังจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยจำนวน 1 ราย และรายงานผลเชิงพรรณนาในการรายงานการให้การช่วยเหลือผู้ป่วยตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2554-เดือนกุมภาพันธ์ 2556 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ป่วยจิตเภทที่ถูกญาติทอดทิ้งและมีแนวโน้มต้องเข้ารับ การสงเคราะห์ที่สถานสงเคราะห์ได้รับการจ้างงานในสถานประกอบการ สามารถทำงานได้เป็นที่พอใจของนายจ้าง และสามารถดำรงชีวิตอิสระอยู่ในชุมชนได้ด้วยตนเอง ได้รับการยอมรับจากครอบครัว และทำให้สังคมมีทัศนคติที่ดีขึ้นต่อผู้ป่วยจิตเวช ข้อเสนอแนะต่อการศึกษา คือ ควรมีการทำการศึกษาเปรียบเทียบผู้ป่วยที่ได้รับการสนับสนุนการดำรงชีวิตอิสระทุกราย เพื่อพัฒนารูปแบบการสนับสนุนการดำรงชีวิตอิสระของผู้ป่วยจิตเวชให้มีประสิทธิภาพต่อไป

คำสำคัญ: การสนับสนุน, การดำรงชีวิตอิสระ, ผู้ป่วยจิตเภท

โอกาสทางสังคม : การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางจิตใจ
ตามรูปแบบฟาวเรนส์เฮาส์
Social Opportunity: Mental Health Disability Rehabilitation
Following Fountain House Model

ชานนท์ โกมลมาลย์¹

Abstract

Fountain House model is one of mental health disabilities rehabilitation programs. The Fountain House was established as an alternative place for people with mental health disabilities to access mental health facilities at community level. The Fountain House model is based on reliance on the potential of people with mental health disabilities . It is believed that these people could determine the rehabilitation themselves through opportunity recognition and access to the provided services to help them recover psychosocial capability. Therefore, various activities are designed to encourage adults with mental health disabilities to go back to work and live their lives normally. It is an important thing for these people at this age. This article was written from the author's true experience during training in an organization operated under the Fountain House's concept in California, United States of America.

Keywords: People with mental health disabilities rehabilitation, Fountain House model

¹ อาจารย์ประจำกลุ่มชานาญการสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทคัดย่อ

รูปแบบฟาวเฮนส์เฮาส์เป็นแนวทางหนึ่งในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางจิตใจซึ่งเป็นสถานที่ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นทางเลือกให้คนพิการทางจิตใจสามารถใช้บริการในหน่วยบริการด้านสุขภาพจิตในระดับชุมชน รูปแบบฟาวเฮนส์เฮาส์ทำงานบนฐานคิดของความเชื่อมั่นในศักยภาพของคนพิการทางจิตใจที่สามารถกำหนดการฟื้นคืนพลังได้ด้วยตนเองผ่านการได้รับโอกาสและเข้าถึงบริการที่จัดขึ้นเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตสังคม กิจกรรมต่าง ๆ จึงได้รับการออกแบบให้มีความหลากหลายแต่มีจุดเน้นอยู่ที่การให้คนพิการทางจิตใจในกลุ่มผู้ใหญ่สามารถกลับไปใช้ชีวิตและทำงานได้ตามปกติซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญของคนในช่วงวัยนี้ อนึ่งบทความนี้ผู้เขียนได้ประสบการณ์จากการเดินทางไปฝึกอบรมในองค์กรที่ดำเนินกรภายใต้แนวคิดของฟาวเฮนส์เฮาส์ในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

คำสำคัญ: การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางจิตใจ, รูปแบบฟาวเฮนส์เฮาส์

ตัวตนค้นพบที่ DAY HOSPITAL
Patients Can Discover Their Own Potential
Through Day Hospital

ไหมไทย ไชยพันธุ์¹

Abstract

Objectives: To encourage patients who have relapsed to return to a normal life. To reduce the social bias surrounding the mentally ill, and to compare the scores of the Global Assessment of Functioning Scale (GAF) before and after participating in group activities.

Methodology: A quantitative assessment using a Thai translation of The Global Assessment of Functioning Scale (GAF), and a qualitative assessment of the patient's own narrative of the changes that occurred after participating in group activities (Narrative story).

Results: Twenty patients were evaluated using the Global Assessment of Functioning Scale (GAF). It was found that eight patients had a GAF score which had increased by more than ten points. Qualitative assessment of the patient's narrative story found that the patient's role had changed from a passive role to an active role. Therapeutic values that patients received through these group activities are hope, universality, altruism, cohesiveness, acceptance, catharsis and self-esteem.

Conclusion: Patient development should not focus on the completion of a task, or job perfection. It should focus on the growth of mind, for example, improved confidence, pride, commitment to change, hope for the future, willingness to share and optimism. Patients need to integrate mental growth as a social skill into their daily life.

¹ นักจิตวิทยา ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Keywords: Discovering mental illness , Potential for mental illness,
Day hospital activities.

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ : เพื่อส่งเสริมผู้พิการทางจิตจากภาวะการป่วยซ้ำไปสู่การมีชีวิตปกติ และลดอคติทางสังคม (destigma) และเปรียบเทียบคะแนน Global Assessment of Functioning scale(GAF) ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม

วิธีวิทยา : การประเมินเชิงปริมาณโดยใช้แบบประเมิน Global Assessment of Functioning scale (GAF) ฉบับภาษาไทย และการประเมินเชิงคุณภาพโดยให้ผู้พิการทางจิตเขียนเรื่องเล่าของตนเองถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากมาร่วมกิจกรรม (Narrative story)

ผลการศึกษา : ผลการประเมินศักยภาพผู้พิการทางจิตจากการเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ Global Assessment of Functioning Scale (GAF) พบว่าจากจำนวนผู้พิการทางจิตที่มาร่วมกิจกรรมจำนวน 20 ราย มีคะแนน GAF Scale เพิ่มขึ้น 8 ราย และการประเมินเชิงคุณภาพจาก Narrative story (เรื่องเล่าของผู้พิการทางจิต) พบว่า Therapeutic Factors ที่ผู้พิการทางจิตได้รับคือ Hope, Universality, Altruism, Cohesive, Acceptance, Catharsis และ Self-Esteem, บทบาทที่เปลี่ยนไปของผู้พิการทางจิตจาก Passive Role เป็น Active Role เช่น การเป็นวิทยากรกลุ่ม การเป็นผู้ช่วยเหลือกลุ่ม

สรุป: กิจกรรมที่ใช้พัฒนาผู้พิการทางจิตไม่ได้เน้นที่ผลสำเร็จของงาน หรือ ด้งานที่สวยงามสมบูรณ์แบบ แต่จะมุ่งเน้นให้เกิดทักษะทางสังคม ความเติบโตภายในจิตใจ เช่น ความเชื่อมั่น ความภาคภูมิใจ ความมุ่งมั่น ความหวัง การแบ่งปัน ผู้พิการทางจิตสามารถบูรณาการความเติบโตของสภาวะจิตใจไปใช้กับงานอื่น ๆ ในชีวิตประจำวันได้

คำสำคัญ: การค้นพบตัวตนของผู้พิการทางจิต, ศักยภาพของผู้พิการทางจิต, กิจกรรม Day hospital

ค่ายครอบครัวในรูปแบบโฮมสเตย์กับการคืนสู่สังคมของผู้ป่วยพิการทางจิต
A Home Stay Family Camp Model for the De-stigmatization
of Mentally Ill People in the Community

สงวนศรี แต่งบุญงาม¹

Abstract

Objective: To de-stigmatization of mentally ill people in the family and community

Methodology : Evaluation and outcome of the tool used to measure and assess attitudes of patients, relatives, homeowners assessment before-after participating in the program, narrative story and memories record.

Results: The results of attitudes toward mental illness before-after participating patients. Relatives, and homeowners find the differences were not significant. Show that before and after participating patients, relatives, and homeowners have a positive attitude towards mental illness is not different. Narratives story and memories record that the patients are encouraged to look after themselves. Changing role of the patient is caring for another relative to the expectations of the patient is much more understanding and acceptance of the community and the establishment of a network of community care for the mentally ill in the community.

Summary: The life of the community is valuable. Flexible and sustainable can be adapted for use in the care of mental patients. Attitude is at the heart of the differences that cohesiveness among

¹ นักสังคมสงเคราะห์ ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

mental illness, relatives and the community to achieve a good attitude and sustainable in the care of mental illness in the community, the need to establish a process to learn new also be enhanced by the wisdom of the community to integrate and deploy accordingly.

Keywords: home stay family camp model, de-stigmatization, mentally ill people

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ : เพื่อลดอคติของญาติ และชุมชนที่มีต่อผู้พิการทางจิตและเสริมสร้างความมั่นใจแก่ผู้พิการทางจิต

วิธีวิทยา : การวัดผลและผลของการเปลี่ยนแปลง: เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล ได้แก่ แบบประเมินเจตคติผู้ป่วย ญาติ เจ้าของบ้าน ประเมินก่อน-หลังการเข้าร่วมโครงการ, เรื่องเล่าจากโฮมสเตย์, สมุดบันทึกความทรงจำ

ผลการศึกษา : ผลการประเมินเจตคติต่อการเจ็บป่วยทางจิตก่อน - หลังการเข้าร่วมโครงการของผู้ป่วย ญาติและเจ้าของบ้าน พบว่า แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่าก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการ ผู้ป่วย ญาติและเจ้าของบ้านมีเจตคติด้านบวกต่อการเจ็บป่วยทางจิตเวชไม่แตกต่างกัน จากเรื่องเล่าและสมุดบันทึกความทรงจำพบว่า ด้านผู้ป่วย มีความหวัง มีกำลังใจในการดูแลตัวเอง เปลี่ยนบทบาทจากผู้ป่วยเป็นผู้ดูแลผู้อื่นได้ ด้านญาติ เปลี่ยนจากความคาดหวังผู้ป่วยเป็นความเข้าใจและยอมรับมากขึ้น และด้านชุมชน เกิดการจัดตั้งเป็นชมรมเครือข่ายดูแลผู้ป่วยทางจิตในชุมชนเพิ่มขึ้น

สรุป วิธีชีวิตของชุมชนมีคุณค่า มีความยืดหยุ่นและยั่งยืน สามารถนำมาปรับใช้ในการดูแลผู้ป่วยทางจิตได้ ทศคนคติที่ดีเป็นหัวใจของการอยู่ร่วมกันได้ระหว่างผู้ป่วยทางจิต ญาติและชุมชน การเกิดเจตคติที่ดีและมีความยั่งยืนในการดูแลผู้ป่วยทางจิตในชุมชนนอกจากต้องอาศัยการสร้างให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ใหม่แล้วยังต้องเสริมด้วยการนำภูมิปัญญาของชุมชนมาผสมผสานและปรับใช้ให้เหมาะสม

คำสำคัญ: ค่ายครอบครัวในรูปแบบโฮมสเตย์, ลดอคติ, ผู้พิการทางจิต

คนพิการกับการปฏิบัติธรรมฐาน
Persons with Disabilities and Practice of Meditation

พรพรรณ สมบูรณ์¹

สันต์ จันทร์ทาทอง²

Abstract

This article discussed the practice of meditation of people with disabilities by studied from a disabled person in the Buddha era and a disabled person in present. Then analyze the similarities and differences of case studies. It also found that disability is retribution, disabled people can practice of meditation, disabled using the crisis as an opportunity, people were born with a way of life and accessibility issues to the Buddha's teaching and practices of the disabled.

Keywords: persons with disabilities, practice of meditation

บทคัดย่อ

บทความนี้กล่าวถึงคนพิการกับการปฏิบัติธรรมฐาน โดยศึกษาจากกรณีศึกษาที่เป็นคนพิการในสมัยพุทธกาล และคนพิการในสมัยปัจจุบัน แล้ววิเคราะห์ความเหมือนและความต่างของกรณีศึกษา รวมทั้งพบว่า ความพิการเป็นผลกรรม คนพิการปฏิบัติธรรมฐานได้ คนพิการใช้วิกฤติเป็นโอกาสได้ คนเราเกิดมาเลือกทางเดินชีวิตได้ และปัญหาการเข้าถึงพระธรรมคำสอนและการปฏิบัติของคนพิการ

คำสำคัญ: คนพิการ การปฏิบัติธรรมฐาน

¹อาจารย์ วิทยาลัยราชสุตา มหาวิทยาลัยมหิดล

²นักวิชาการศึกษา ฝ่ายคัมภีร์พุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ห้องที่ 4 Topaz 1-2 ชั้น 2
คนพิการ เจตคติ และการคุ้มครองสิทธิ

การสร้างเจตคติของคนพิการต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจ
สู่โอกาสและพื้นที่ทางสังคม
Creating Attitudes of Persons with Disabilities toward Empowerment
for Opportunities and Social Areas

เนตรชนก สุนา¹
กิตติยา นรามาศ²
ทวี เชื้อสุวรรณทวี³

Abstract

This article entitled "Creating Attitudes of Persons with Disabilities toward Empowerment for Opportunities and Social areas." as part of the thesis named "Attitudes of Persons with Disabilities toward Empowerment" aims to change and develop a better life for persons with disabilities. The opportunities and social areas of persons with disabilities are factors that will enable them to have a better quality of with pride and dignity as well as equality of rights and freedom in the society. Creating positive attitude of persons with disabilities towards empowerment is a strong driven for them to have the potential and competency to access opportunities and social area. By this way, they can consider, decide, select and execute as they required. They can live in society and become a part of social development .The article presents the positive attitudes toward empowerment and recommends

¹ นักศึกษาปริญญาโทสาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

³ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล

the guidelines to develop the empowerment of persons with disabilities to access the opportunities and social areas.

Keywords: Attitudes, Persons with Disabilities, Empowerment, opportunities and social areas.

บทคัดย่อ

บทความ “การสร้างเจตคติของคนพิการต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจสู่โอกาสและพื้นที่ทางสังคม” เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “เจตคติของคนพิการต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจ” ที่ต้องการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงของคนพิการให้เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น โอกาสและพื้นที่ทางสังคมของคนพิการเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่ในสังคมได้อย่างรู้สึกมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี และสามารถใช้อิทธิพลและเสรีภาพได้อย่างเสมอภาคในสังคม การสร้างเจตคติที่ดีของคนพิการต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจจะเป็นแรงผลักดันให้คนพิการมีศักยภาพและความสามารถเข้าถึงโอกาสและพื้นที่ทางสังคมมากขึ้นทำให้สามารถคิด ตัดสินใจเลือก และปฏิบัติตามที่ คนพิการต้องการให้เกิดให้เป็นหรือให้มีได้ โดยที่คนพิการสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมและเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสังคม บทความนี้จึงเป็นการนำเสนอเจตคติที่ดีในการเสริมสร้างพลังอำนาจและเสนอแนะแนวทางเพื่อให้เกิดการพัฒนาการเสริมสร้างพลังอำนาจคนพิการให้สามารถเข้าถึงโอกาสและพื้นที่ทางสังคมได้

คำสำคัญ: เจตคติ, คนพิการ, การเสริมสร้างพลังอำนาจ, โอกาสและพื้นที่ทางสังคม

**การศึกษาการเข้าถึงการมีส่วนร่วมทางสังคมและการ
สนับสนุน
นักศึกษาโครงการนักศึกษาผู้พิการ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Accessibilities, Social Participation and Supports
for Students from the TU Students with
Disabilities Program**

กิตติยา นรามาศ¹

¹บทความวิจัยนี้นำเสนอเนื้อหาจากการเก็บข้อมูลเบื้องต้นจาก
โครงการศึกษาการเข้าถึงการมีส่วนร่วมทางสังคมและการ
สนับสนุนนักศึกษาโครงการนักศึกษาผู้พิการ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้รับ การสนับสนุนจากทุนวิจัย
ทั่วไป ประจำปีงบประมาณ. 2556 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

**ชไมพร รุ่งฤกษ์ฤทธิ
และ วิไลภรณ์ โคตรบึงแก**

Abstract

Thammasat University (TU) started the TU Students with Disabilities Program (Direct admission system for students with disabilities) since 2003, considered the first university that provide educational opportunity for persons with disabilities (PWDs) in higher education before the enactment of the Persons with Disabilities Education Act of 2008. Since TU offers inclusive education for PWDs the Disability Student Service Center (DSS) was founded in 2005 to provide necessary assistants for students with disabilities

¹รองศาสตราจารย์ ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

²อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

³อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

in order to learn effectively and to enjoy campus life on an equal basis with other students. The present research is aimed to 1) explore accessibility of students with disabilities in build environment and services on campus 2) study opportunities and social participation of current students and graduates with disabilities and 3) to study good practices of TU's Disability Student Service Center and other services provided to students with disabilities. This article provides preliminary results of qualitative information gained from in-depth interviews of current students, DSS chief, and graduates from the TU Students with Disabilities Program. Descriptive results are elaborated in this article.

Keywords: TU Students with Disabilities Program, Social participation and Student service

บทคัดย่อ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.) เปิดการสอบคัดเลือกตรงสำหรับนักศึกษาพิการ ตั้งแต่ พ.ศ. 2556 ซึ่ง

ถือเป็นจึงเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกในประเทศไทยที่
ดำเนินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้พิการ
ก่อนที่จะได้มีตรา พ.ร.บ. จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ
ในปีพ.ศ. 2556 และเนื่องจากเป็นสถาบันการศึกษาที่
นักศึกษาพิการเรียนร่วมกับนักศึกษาปกติ มธ. จึงจัดตั้ง
ศูนย์บริการนักศึกษาพิการขึ้นในปีการศึกษา๒๕๔๘
สนับสนุนช่วยเหลือให้นักศึกษาพิการสามารถศึกษาได้
อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย
ได้เช่นเดียวกับนักศึกษาทั่วไปได้โครงการศึกษาการ
เข้าถึงการมีส่วนร่วมทางสังคมและการสนับสนุน
นักศึกษาโครงการนักศึกษาผู้พิการ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์นี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ 1)
เพื่อสำรวจความสามารถใน การเข้าถึงและการใช้
ประโยชน์จากบริการและสถานที่ที่จำเป็นสำหรับ

นักศึกษา 2) เพื่อศึกษาโอกาสในการมีส่วนร่วม
ในกิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษานักศึกษาในโครงการ
นักศึกษาผู้พิการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทั้งนักศึกษา
ปัจจุบันและบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วและ 3) เพื่อ
ศึกษาแนวทางการให้การสนับสนุนและสังเคราะห์แนว
การปฏิบัติงานที่ดีของศูนย์บริการนักศึกษาพิการและ
บริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาพิการโดยผล
การศึกษาเบื้องต้นนี้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์
เชิงลึกกับบัณฑิตพิการ หัวหน้าศูนย์บริการนักศึกษา
พิการ และนักศึกษาพิการปัจจุบัน ผลการศึกษา
โดยละเอียดนำเสนอในบทความนี้

คำสำคัญ: โครงการนักศึกษาพิการ มธ. การมีส่วนร่วม ทางสังคมและ การสนับสนุนนักศึกษาพิการ

การพัฒนาศักยภาพการจัดระบบบริการสวัสดิการสังคมด้วยหัวใจ
โดยคนพิการเพื่อคนพิการในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ
Capacity Development of Social Welfare Service System
with Heart by the Disabled for the Disabled ,
Thammasat University Hospital

ชนิษฐา บุรณพันธ์ศักดิ์¹

Abstract

The purpose of this study was to create a system of social welfare services with heart by the disabled for the disabled at Thammasat University Hospital through several activities had been created to develop capacity of the service system continuously since the fiscal year 2011 until now.

Beginning of the fiscal year 2011, a project of life quality promotion for the disabled “Caring for the disabled by a holistic multidisciplinary team including doctors, psychiatrists, nurses, physiotherapists, occupational therapists, psychologists and social workers” was organized by the disabled. The project set a service system of access to the disabled rights for new disabled clients at Thammasat

¹ นักสังคมสงเคราะห์ โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ

University Hospital and a policy of environmental adjustment for the disabled. It was the preparation of staff's capacity building to enhance the service potential by creating the service system and adjusting physical structure to have facilities for the disabled at hospital.

Later in the fiscal year 2012, a project "Creating a group of volunteers to provide services for the disabled" under the project of life quality promotion for the disabled clients at Thammasat University Hospital was organized by social worker department which created a group of volunteers to provide services to the disabled. It was the second year to have the activities of creating the volunteers who involved these activities would be trained to know how to assist the disabled with various types, to have knowledge of the disabled rights, to know the facilities in hospital and to assist the disabled appropriately and correctly. Those were the methods of creating the volunteer assistants to take care the disabled clients at hospital.

And in the fiscal year 2013, there was a project of transforming burden to be an opportunity employed the disabled to work as a social worker at Thammasat University Hospital. It was the first project of hospitals in Thailand to transform the burden to be the opportunity created a job for the disabled to have power to assist the other disabled with a full. It can be said that it is the system of social welfare services with heart by the disabled for the disabled at Thammasat University Hospital and it is to promote "the right of the disabled by the disabled for the disabled".

Recommendations: After the activities were set as the system including creating staffs, volunteers, service system, and adjustment of structure for the disabled, the author proposes to review and to develop quality of the system of social welfare services with heart by the disabled for the disabled continually at least twice a year. And it should have researches for developing the quality of the system of social

welfare services with heart by the disabled for the disabled related to vision of Thammasat University Hospital which is the reliance of the people.

Keywords: Health welfare system, person with disability's Rights

บทคัดย่อ

การพัฒนาศักยภาพการจัดระบบบริการสวัสดิการสังคมด้วยหัวใจ โดยคนพิการเพื่อคนพิการในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างระบบบริการสวัสดิการสังคมด้วยหัวใจ โดยคนพิการเพื่อคนพิการในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ โดยมีการสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพการจัดระบบบริการอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ในปีงบประมาณ 2554 ถึงปีงบประมาณ 2556

เริ่มจาก ปีงบประมาณ 2554 โดยได้จัดโครงการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสำหรับคนพิการ “การดูแลคนพิการโดยสหวิชาชีพแบบองค์รวม ได้แก่ แพทย์ จิตแพทย์ พยาบาล นักกายภาพ นักกิจกรรมบำบัด นักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์” โดยจัดระบบการเข้าถึงสิทธิคนพิการเพื่อคนพิการรายใหม่ที่มาใช้บริการในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ และมีนโยบายจัดปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะกับคนพิการ นับเป็นเตรียมพร้อมศักยภาพบุคลากร เพิ่มศักยภาพการบริการโดยการสร้างระบบงาน และการจัดปรับสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อคนพิการในโรงพยาบาล

ต่อมา ปีงบประมาณ 2555 งานสังคมสงเคราะห์ ได้จัดโครงการ “การสร้างกลุ่มจิตอาสาเพื่อจัดบริการแก่ผู้พิการ” ภายใต้โครงการ การส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการที่มาใช้บริการที่โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ โดยสร้างกลุ่มจิตอาสาเพื่อจัดบริการแก่คนพิการ ปีที่ 2 ได้จัดกิจกรรมสร้างจิตอาสาเพื่อช่วยเหลือคนพิการอาสาสมัครที่เข้าร่วมกิจกรรมนี้งานสังคมสงเคราะห์จะมีการอบรมให้ความรู้ในการช่วยเหลือคนพิการในแต่ละประเภทเพื่อให้อาสาสมัครเหล่านี้มีความรู้เรื่องสิทธิคน

พิการ รู้ถึงสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงพยาบาลและช่วยเหลือคนพิการอย่างเหมาะสม และ ญาติี้นับเป็นการสร้างผู้ช่วยในการดูแลคนพิการที่มาใช้บริการในโรงพยาบาล และในปีงบประมาณ 2556 ได้จัดทำโครงการเปลี่ยนภาระให้เป็นโอกาส ซึ่งเป็นการจ้างคนพิการเข้ามาทำงานตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ในโรงพยาบาล ธรรมศาสตร์ฯถือได้ว่าเป็นโครงการแรกของโรงพยาบาลในประเทศไทยที่มีการเปลี่ยน ภาระให้เป็นโอกาส นับเป็นการสร้างอาชีพ ให้คนพิการมีพลังเพื่อช่วยเหลือคนพิการ ด้วยกันอย่างเต็มรูปแบบ นับเป็นระบบบริการสวัสดิการสังคมด้วยหัวใจ โดยคนพิการ เพื่อคนพิการในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ ส่งเสริม “สิทธิคนพิการ โดย คนพิการ เพื่อคนพิการ”

ข้อเสนอแนะ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้วางระบบตั้งแต่การสร้างบุคลากร สร้างอาสาสมัคร สร้างระบบบริการและจัดปรับสถานที่เพื่อคนพิการแล้ว เสนอให้มีการ ทบทวนและพัฒนาคุณภาพ ระบบบริการสวัสดิการสังคมด้วยหัวใจ โดยคนพิการเพื่อ คนพิการในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ อย่างต่อเนื่อง อย่างน้อย ปีละ 2 ครั้ง เสนอให้มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพระบบบริการสวัสดิการสังคมด้วยหัวใจ โดยคนพิการเพื่อคนพิการสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงพยาบาลธรรมศาสตร์ฯ เป็นที่ พึ่งของประชาชน

คำสำคัญ: ระบบสวัสดิการสุขภาพ, สิทธิของคนพิการ

แนวทางการจัดทำโครงการส่งต่อสู่การจ้างงานในประเทศไทย

A Guideline of Establishment a School-to-work Transition Program for People with Disabilities in Thailand

คณิต ผามะณี¹

Abstract

While educating people with disabilities (PWD) in Thailand has been increasingly successful, employment of PWD has been gradually more challenging. Based on the survey of the National Statistics Office (2008), while 67.82 percent of PWD in the school-age were able to access to education, 28.5 percent of PWD over 15 were employed. As the numbers recently mentioned, a lot of PWD in working-age were unable to get a job, and definitely, many of them graduated from any levels of education. Thus, this study would like to purposely: (1) review the literature on the concept of transition being implemented around the world; (2) analyze the success and failure of transition programs being implemented; and (3) propose the guideline of establishment a school-to-work transition program for PWD studying in higher education

¹ นักศึกษาระดับปริญญาเอก California State University, Los Angeles

level in Thailand. To reach those purposes, literature review was conducted by utilizing academic article database i.e. Academic Search Premier, Education Full Text, ERIC, PsycINFO and Social Sciences Full Text. The following combinations were used for the computerized searches: school-to-work transition programs, vocational training and employment of PWD. The finding suggested that establishment of school-to-work transition program would be the practical solution to increase the number of disabled employees. To establish those programs, two options were proposed including single program for institutions having a large number of PWD attending and join program for institutions having a small number of PWD attending. In establishing process, five steps were recommended: identifying the employer's requirements on skills needed of PWD, building the transition curriculum, training the professionals working in the programs, running the program and evaluating the program accomplishment.

Keywords: school-to-work transition programs, vocational training, and employment of people with disabilities

บทคัดย่อ

ในขณะที่การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในประเทศไทยประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง การจ้างงานคนพิการกลับเป็นประเด็นที่ท้าทายขึ้นเรื่อย ๆ จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี พ.ศ. 2551 พบว่า 68% ของคนพิการในวัยเรียนที่ได้รับการศึกษา ในขณะที่มีเพียง 28.5% ของคนพิการอายุมากกว่า 15 ปี ที่มีงานทำ เป็นที่แน่นอนว่ามีคนพิการจำนวนมากที่ไม่มีงานทำและเขาเหล่านั้นก็เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับต่าง ๆ ด้วยเหตุดังกล่าวงานศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะ (1) ศึกษาถึงแนวคิดเรื่องการส่งต่อที่มีการดำเนินการในประเทศต่าง ๆ (2) วิเคราะห์ถึงความสำเร็จและความล้มเหลวของวิธีปฏิบัติเหล่านั้น และ (3) นำเสนอแนวทางในการจัดตั้งโครงการส่งต่อจากการศึกษาสู่การจ้างงานสำหรับคนพิการในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้างต้น ผู้วิจัยอาศัยการศึกษาเอกสารโดยสืบค้นจากฐานข้อมูลบทความทางวิชาการได้แก่ Academic

Search Premier, Education Full Text, ERIC, PsycINFO and Social Sciences Full Text โดยใช้คำสำคัญว่า school-to-work transition programs, vocational training และ employment of people with disabilities จากการศึกษพบว่า การจัดตั้งโครงการส่งต่อจากการศึกษาสู่การจ้างงานจะเป็นแนวทางในการเพิ่มจำนวนแรงงานที่เป็นคนพิการได้ การจัดตั้งโครงการดังกล่าวสามารถดำเนินการได้สองลักษณะ คือ จัดตั้งโครงการด้วยตนเองสำหรับสถาบันอุดมศึกษาที่มีจำนวนคนพิการศึกษาอยู่จำนวนมาก หรือจัดตั้งโครงการร่วมสำหรับสถาบันอุดมศึกษาที่มีคนพิการศึกษาอยู่จำนวนน้อย การดำเนินโครงการ ควรประกอบไปด้วยอย่างน้อยห้าขั้นตอนดังนี้ (1) การระบุความต้องการของผู้ประกอบการต่อทักษะของคนพิการ (2) การสร้างหลักสูตรการส่งต่อ (3) การฝึกอบรมบุคลากรที่จะเข้ามาทำงานในโครงการ (4) การดำเนินโครงการ และ (5) การติดตามประเมินผลความสำเร็จของโครงการ

คำสำคัญ: โครงการส่งต่อ, การฝึกงาน, การจ้างงานคนพิการ

หลักการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ในการคุ้มครองสิทธิคนพิการ
ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ. 2006
Accessibility Principle for the Protection of Persons with Disabilities
Rights under 2006 United Nations Convention on the Rights
of Persons with Disabilities

สาลิณี ลิขิตพัฒนกุล¹

Abstract

Rights of persons with disabilities in national and international law have the same purpose that is to protect the rights of persons with disabilities so as to be equal with others in society. However, persons with disabilities may have barriers that prevent them from fully and equally enjoying their human rights, compared to others in practice even though they are protected by human rights. One of the important principles based on the concept of equality for persons with disabilities is the accessibility principle. This principle to protect the rights of persons with disabilities is provided in the 2006 United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD) in Article 3(f),

¹ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขากฎหมายระหว่างประเทศ คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

General Principles and is elaborated in Article 9. As the accessibility principle is a general principle, it is necessary to consider how to implement this principle in order to protect effectively the rights of persons with disabilities as well as to fulfill the obligations under the CRPD. States Parties to the CRPD must implement the accessibility principle together with other principles which are, among others, non-discrimination, universal design, reasonable accommodation, assistive technology and inclusive society. Hence, in order to provide access to any right for persons with disabilities, implementation of the accessibility principle with other principles is indispensable.

Thailand, as one of the parties to the CRPD, has the obligations to adopt the accessibility principle to protect the rights of persons with disabilities in her domestic legislation. The Persons with Disabilities Empower Act, B.E. 2550 of Thailand recognizes the accessibility principle and authorizes competent authorities to issue detailed regulations. Even though there is a law recognizing the accessibility principle for persons with disabilities that is consistent with the CRPD, it still lacks sufficient detail to protect persons with disabilities. Moreover, according to the recognized right in Section 54 of the Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2550, persons with disabilities are not fully provided equal accessibility under the existing laws. This thesis also focuses on a comparative study with a foreign law, the Americans with Disabilities Act of 1990 (ADA) of United States which has made a significant progress of law development regarding the accessibility principle for protecting the rights of persons with disabilities. On account of American experience, in order to fulfill effectively its obligations under the CRPD and to better protect the rights of persons with disabilities resulting from the accessibility principle Thailand should modify existing laws and enact more details.

Keywords: Accessibility, 2006 United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD), Equality, Americans with Disabilities Act of 1990 (ADA), Reasonable Accommodation

บทคัดย่อ

การคุ้มครองสิทธิคนพิการทั้งในกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายภายในรัฐต่าง ๆ มีจุดมุ่งหมายให้คนพิการมีสิทธิเท่าเทียมกับทุกคนในสังคม แม้มีกฎหมายกำหนดถึงสิทธิต่าง ๆ ของคนพิการไว้แล้วก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติคนพิการยังประสบอุปสรรคไม่สามารถอุปโภคสิทธิตามที่กฎหมายกำหนดได้เต็มที่อยู่เท่าเทียมกับทุกคน จึงต้องหาวิธีการเพื่อสร้างความเท่าเทียมให้คนพิการได้รับประโยชน์ในการใช้สิทธิตามที่กฎหมายกำหนดอย่างแท้จริง ซึ่งหลักการที่สำคัญอันมีแนวคิดพื้นฐานมาจากหลักความเท่าเทียม คือ หลักการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ (accessibility) ซึ่งหลักการนี้ได้ถูกรับรองไว้ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ. 2006 เพื่อคุ้มครองสิทธิคนพิการโดยได้บัญญัติเป็นหลักการทั่วไปในข้อ 3(f) และมีรายละเอียดเพิ่มเติมในข้อ 9 การรับรองหลักการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้เป็นหลักทั่วไปนั้น ทำให้ต้องพิจารณาต่อไปว่าจะนำหลักการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ มาคุ้มครองสิทธิคนพิการให้บรรลุวัตถุประสงค์แห่งอนุสัญญาฯ ได้อย่างไร จึงต้องนำหลักการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ไปบังคับใช้ร่วมกับหลักการอื่นของอนุสัญญาฯ เพื่อให้มีการคุ้มครองสิทธิคนพิการโดยหลักการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งหลักการอื่นดังกล่าวได้แก่ หลักการไม่เลือกปฏิบัติ (non-discrimination) หลักการออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรม (universal design) หลักการให้ความช่วยเหลืออย่างสมเหตุสมผลแก่คนพิการ (reasonable accommodation) หลักการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกหรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ (assistive technology) และหลักสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (inclusive society) ซึ่งการให้คนพิการเข้าถึงและใช้

ประโยชน์ในสิทธิหนึ่ง ๆ อาจจำเป็นต้องปรับใช้กับหลักการอื่นของอนุสัญญาฯ มากกว่าหนึ่งหลักการ

ประเทศไทยซึ่งเป็นรัฐภาคีหนึ่งแห่งอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ. 2006 มีพันธกรณีต้องนำหลักการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้มาคุ้มครองสิทธิคนพิการในกฎหมายไทย ซึ่งมีการนำหลักการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้มาคุ้มครองสิทธิคนพิการโดยมีการกำหนดในหลักการ ดังปรากฏในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ส่วนการกำหนดในรายละเอียด ให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องออกกฎหมายกำหนดรายละเอียดต่อไป แม้กฎหมายไทยมีการนำหลักการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้มาคุ้มครองสิทธิคนพิการอย่างสอดคล้องตามพันธกรณีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ. 2006 แล้ว แต่การออกกฎหมายกำหนดรายละเอียดเพื่อคุ้มครองสิทธิคนพิการโดยหลักการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ก็มีเพียงบางเรื่อง อีกทั้งกฎหมายที่มีอยู่ก็ไม่เพียงพอที่ทำให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างเท่าเทียมกับทุกคน ตามสิทธิที่มีการรับรองไว้ในมาตรา 54 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 และเมื่อศึกษาเปรียบเทียบการนำหลักการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ไปคุ้มครองสิทธิคนพิการของประเทศไทยกับต่างประเทศ ที่มีพัฒนาการในการคุ้มครองคนพิการตามหลักการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ รวมถึงมีการกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ไว้อย่างหลากหลาย ตามปรากฏในกฎหมาย Americans with Disabilities Act of 1990 (ADA) ของประเทศสหรัฐอเมริกาแล้วนั้น ทำให้เห็นว่าการที่จะคุ้มครองสิทธิคนพิการโดยหลักการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ. 2006 ได้อย่างแท้จริง ประเทศไทยควรมีการปรับปรุงกฎหมายให้มีความชัดเจนขึ้นและออกกฎหมายกำหนดการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ในรายละเอียดเพิ่มเติม ตามแนวทางการคุ้มครองสิทธิคนพิการของต่างประเทศในหลายประการ ทั้งนี้ก็เพื่อให้สามารถนำหลักการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ไปคุ้มครองคนพิการให้ได้รับประโยชน์จากการใช้สิทธิต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดได้เท่าเทียมกับทุกคนในสังคมอย่างแท้จริง

คำสำคัญ: หลักการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้, อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ. 2006, หลักความเท่าเทียมกัน, พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คำสั่ง คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ที่ 324 /2556

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการสัมมนาวิชาการระดับชาติด้านคนพิการ
ครั้งที่ 5 ประจำปี 2556

.....

ด้วย คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมกับ
สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (พก.) กำหนดจัดโครงการ
สัมมนาวิชาการระดับชาติด้านคนพิการ ครั้งที่ 5 ประจำปี 2556 เรื่อง “เปลี่ยนภาวะ
เป็นพลัง : โอกาสและพื้นที่ทางสังคมของคนพิการในวันพฤหัสบดีที่ 22 สิงหาคม 2556
ณ ห้อง Richmond Grand Ballroom ชั้น 4 โรงแรมริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรี
เพื่อให้การดำเนินงานโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ
คณะฯ จึงขอแต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. คณะทำงานฝ่ายอำนวยการ

1. คณบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ที่ปรึกษา
2. รองศาสตราจารย์กิตติยา นรามาศ ประธาน
3. อาจารย์ ดร.วิไลภรณ์ โคตรบึงแก รองประธาน
4. รองศาสตราจารย์เล็ก สมบัติ คณะทำงาน
5. รองศาสตราจารย์ ดร.กิติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์ คณะทำงาน
6. รองศาสตราจารย์ ระพีพรรณ คำหอม คณะทำงาน
7. รองศาสตราจารย์ ดร.นฤมล นิราทร คณะทำงาน
8. รองศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย เลิศพานิชพันธุ์ คณะทำงาน
9. นางอุลัยพร โทบุตร คณะทำงานและเลขานุการ
10. นางสาวจุฬารัฐ เมืองโคตร คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ทำหน้าที่

1. วางแผนจัดทำโครงการสัมมนาวิชาการและจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน
2. กำหนดหัวข้อเรื่องในการปาฐกถา พิจารณาคัดเลือกองค์ปาฐก วิทยากร อภิปรายและผู้ดำเนินการอภิปราย และแจ้งฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
3. กำหนดประธานการเปิด-ปิดโครงการสัมมนา พิธีกรดำเนินการประชุม องค์ปาฐก (Keynote speaker) วิทยากรอภิปรายกลุ่ม แจ้งกำหนดการและประสานงานภายในห้องประชุม
4. อำนวยการประสานงานระหว่างคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ ให้ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ
5. แนะนำ กำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามสัญญาจ้าง (TOR)

2. คณะทำงานฝ่ายวิชาการ

1. อาจารย์ ดร.วิไลภรณ์ โคตรบึงแก ประธาน
2. รองศาสตราจารย์กิตติยา นรามาศ รองประธาน
3. รองศาสตราจารย์เล็ก สมบัติ คณะทำงาน
4. รองศาสตราจารย์ ดร.กิติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์ คณะทำงาน
5. รองศาสตราจารย์ ดร.นฤมล นิราทร คณะทำงาน
6. รองศาสตราจารย์ภาวนา พัฒนศรี คณะทำงาน

7. รองศาสตราจารย์ระพีพรรณ คำหอม คณะทำงาน
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์เทพ สันติกุล คณะทำงาน
9. อาจารย์ ดร.มาตี ลิ้มสกุล คณะทำงาน
10. อาจารย์ ดร.มาลี จิรวัดนานนท์ คณะทำงาน
11. นางสาวสุวีรี ปิ่นเจริญ คณะทำงานและเลขานุการ
12. นางสาวอุษณีย์ น้อยอยู่ญาติ คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ทำหน้าที่

1. วางแผนจัดกิจกรรมทางวิชาการ : การสัมมนา, การนำเสนอผลงานวิชาการ
2. พิจารณาคณะกรรมการฝ่ายประเมินผลงานวิชาการเพื่อให้เป็นผู้คัดสรรผลงานวิชาการในการนำเสนอ
3. พิจารณาคัดเลือกและจัดกลุ่มประเภทผลงานวิชาการสำหรับการนำเสนอ และ ผลงานวิชาการสำหรับนำเสนอในรายงานสืบเนื่องการสัมมนาทางวิชาการ (Full Text Proceeding)
4. จัดทำรายงานขั้นต้น ชั้นกลาง และรายงานสืบเนื่องการสัมมนาทางวิชาการ (Full Text Proceeding) จำนวน 400 เล่ม และรูปแบบ CD-ROM จำนวน 50 แผ่น และจัดทำเอกสารประกอบการสัมมนา
5. รวบรวมผลงานและรายชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อนำเสนอส่งให้ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
6. จัดทำการประเมินผล ประมวลผล และสรุปการสัมมนาโดยครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้
 - 6.1 ข้อมูลทั่วไป ภาพรวมการประชุมสัมมนา
 - 6.2 การสังเคราะห์ผลงานวิชาการที่ได้รับพิจารณาให้นำเสนอในที่ประชุม
 - 6.3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานครั้งต่อไป
7. งานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

3. คณะกรรมการฝ่ายประเมินผลงานวิชาการ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.กิติพัฒน์ นนทปัทมะคุลย์ ประธาน
2. ศาสตราจารย์ ดร.สุรพล ปธานวนิช คณะทำงาน
3. ศาสตราจารย์ ดร.สุวัจฉรา เปี่ยมญาติ คณะทำงาน

4. รองศาสตราจารย์กิตติยา นรามาศ คณะทำงาน
5. รองศาสตราจารย์อภิญญา เวชยชัย คณะทำงาน
6. รองศาสตราจารย์ ดร.นฤมล นิราทร คณะทำงาน
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติ มงคลชัยอรัญญา คณะทำงาน
8. อาจารย์ ดร. วิไลภรณ์ โคตรบึงแก คณะทำงาน
9. ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันเครือข่าย 9 หน่วยงาน คณะทำงาน
10. นางสาวสุวรี ปิ่นเจริญ คณะทำงานและเลขานุการ
11. นางสาวอุษณีย์ น้อยอยู่นิตย์ คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ทำหน้าที่

1. พิจารณาประเมินผลงานวิชาการสำหรับการนำเสนอในห้องย่อย และผลงานวิชาการสำหรับนำเสนอในรายงานสืบเนื่องการสัมมนาทางวิชาการ (Full Text Proceeding)
2. พิจารณาคัดเลือกผลงานวิชาการดีเด่นเพื่อรับรางวัล
3. งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาการที่ได้รับมอบหมาย

4. คณะทำงานฝ่ายประชาสัมพันธ์โครงการ

1. รองศาสตราจารย์ ศักดิ์ชัย เลิศพานิชพันธุ์ ประธาน
2. อาจารย์ ณีรัฐภักษ์ สโรบล รองประธาน
3. อาจารย์ ปุณิกา อภิรักษ์ไกรศรี คณะทำงาน
4. อาจารย์ นราเขต ยิ้มสุข คณะทำงาน
5. อาจารย์ เสาวธาร โพธิ์กลัด คณะทำงาน
6. นางสาวพิชญา พึ่งทอง คณะทำงานและเลขานุการ
7. นางอุลียพร โทบุตร คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
8. นายชอพูหวั่น แวหะยี่ คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ทำหน้าที่

1. วางแผนและดำเนินการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ แผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์ รวบรวมรายชื่อและที่อยู่ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะประชาสัมพันธ์

2. จัดทำ Presentation ความยาว 6-10 นาที จำนวน 10 ชุด เพื่อนำเสนอในพิธีเปิด
3. บันทึกภาพเคลื่อนไหว ภาพกิจกรรม ในวันงานประชุมฯ และจัดเก็บไฟล์ลงในสื่ออิเล็กทรอนิกส์และคัดเลือกภาพสำคัญต่าง ๆ ในรูปแบบเอกสาร 5 ชุด และรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 10 ชุด
4. ประสานโรงแรม จัดหา ดูแลอุปกรณ์สื่อ อุปกรณ์โสตฯ LCD ในวันจัดงานสัมมนา
5. ประสานงานกับสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
6. งานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

5. คณะทำงานฝ่ายรับสมัครและลงทะเบียน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิริพรรณ ศรีมีชัย ประธาน
2. อาจารย์ ชไมพร รุ่งฤกษ์ฤทธิ์ รองประธาน
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง คณะทำงาน
4. อาจารย์ ธัญญาภรณ์ จันทระเวช คณะทำงาน
5. นางสาวปิยภัทร คุณเจริญ คณะทำงาน
6. นางวารภรณ์ วาสุเทพรักษ์ คณะทำงานและเลขานุการ
7. นางสาวจุฬารัฐ เมืองโคตร คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ทำหน้าที่

1. จัดทำใบตอบรับเข้าร่วมการสัมมนา/แบบแสดงความจำนงเข้าร่วมสัมมนา
2. รับสมัครผู้เข้าร่วมการสัมมนา ยืนยันการเข้าร่วมสัมมนา รวบรวมรายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนา และจัดทำใบลงทะเบียนผู้เข้าร่วมสัมมนา
3. รับสมัครผู้นำเสนอผลงานวิชาการ และจัดทำใบลงทะเบียนผู้ได้รับการคัดเลือกให้นำเสนอผลงาน และรวบรวมส่งให้คณะทำงานที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาผลงานเพื่อนำเสนอ
4. จัดทำหนังสือเชิญแขกพิเศษ วิทยากร ผู้เกี่ยวข้อง หนังสือขอบคุณ
5. จัดทำรายชื่อ ป้ายลงทะเบียน ป้ายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนา ป้ายชื่อผู้นำเสนอผลงาน ป้ายวิทยากรบนเวที และห้องย่อย
6. ลงทะเบียน ต้อนรับ และแจกเอกสารการสัมมนา

7. ประสานงานกับคณะทำงานฝ่ายต้องรับเรื่องห้องพักสำหรับคนพิการต่างจังหวัดและพิการรุนแรง จำนวนผู้สนใจ ปริมาณอาหารว่าง อาหารกลางวัน และอาหารพิเศษ (มังสวิรัต/อิสลาม) ของผู้ลงทะเบียน
8. รวบรวมและจัดเตรียมเอกสารสำหรับแจกผู้มาร่วมงาน
9. จัดทำคู่มือบัตรผู้นำเสนองานฯ ผู้ได้รับรางวัลผลงานวิชาการดีเด่น หรืออู๋ดับัตรอื่น ๆ
10. ประสานข้อมูลไปยังคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
11. งานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

6. คณะฝ่ายสถานที่ ต้อนรับ พิธีกร อำนวยความสะดวกผู้ร่วมงานและ

คนพิการ

1. อาจารย์ ดร.ศิรินทร์รัตน์ กาญจนกฤษร ประธาน
2. อาจารย์ ปรียานุช โชคธนะวิชัย รองประธาน
3. อาจารย์ ชานนท์ โกมลมาลย์ คณะทำงาน
4. อาจารย์ กรรณา ใจใส คณะทำงาน
5. อาจารย์ เสาวธาร โพธิ์กลัด คณะทำงาน
6. อาจารย์ รณรงค์ จันโต คณะทำงาน
7. อาจารย์ ดร.เอกจิตรา คำมีศรีสุข คณะทำงาน
8. นางสาวปิยภัทร คุณเจริญ คณะทำงานและเลขานุการ
9. นางจินดา เพิ่มพูน คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ทำหน้าที่

1. ต้อนรับประธาน แขกผู้มีเกียรติ วิทยากร และผู้ร่วมงาน
2. ประสานงานกับคณะทำงานฝ่ายการเงินเพื่อจัดเตรียมของที่ระลึกสำหรับวิทยากร
3. ร่างคำกล่าวรายงาน คำกล่าวเปิดงาน
4. จัดหาอาสาสมัครและประสานงานอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ
5. ประสานงานและจัดห้องรับรองสำหรับประธาน แขกผู้มีเกียรติ และคนพิการ
6. จัดหาพิธีกรดำเนินรายการ

7. ประสานกับวิทยากรประจำกลุ่ม และดูแลความเรียบร้อยระหว่างการประชุม
แบ่งกลุ่มย่อย
8. ประสานด้านสถานที่ เวที อาหาร และด้านอื่น ๆ กับทางโรงแรม
9. งานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

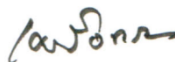
7. คณะทำงานฝ่ายการเงิน

1. รองศาสตราจารย์ กิตติยา นรามาศ ประธาน
2. รองศาสตราจารย์ เล็ก สมบัติ รองประธาน
3. นางกฤษณา พร้อมศรีทอง คณะทำงาน
4. นางอัญชลี โหมดช่างใหญ่ คณะทำงาน
5. นางสาววารภรณ์ ภู่อ่อน คณะทำงาน
6. นางสาวภคพร อินตะสุข คณะทำงาน
7. นางสาวรณณา บรรดิษฐ์ คณะทำงานและเลขานุการ

ทำหน้าที่

1. จัดเตรียมค่าใช้จ่าย ออกใบเสร็จรับเงินการเบิกจ่าย เอกสารค่าใช้จ่ายใน
โครงการ อำนวยความสะดวกเบิกจ่ายค่าใช้จ่าย ตรวจสอบและสรุปค่าใช้จ่ายตลอดโครงการ
 2. จัดเตรียมของที่ระลึกและจ่ายค่าตอบแทนวิทยากร/รางวัล (เงิน) แก่ผู้
ได้รับคัดเลือกผลงานวิชาการที่นำเสนอดีเด่น
 3. จัดสรรและจ่ายค่าใช้จ่าย (พาหนะเดินทาง/ที่พัก/ค่าตอบแทน) แก่ Key
Note Speaker และ ค่าพาหนะเดินทางสำหรับคนพิการที่เข้าร่วมสัมมนา
 4. จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ และสนับสนุนกิจกรรมของคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ
 5. งานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จนกว่าการดำเนินงานโครงการจะแล้วเสร็จ

สั่ง ณ วันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2556

(รองศาสตราจารย์ ดร.เดชา สังขวรรณ)

คณบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาผลงานวิชาการ

คณะกรรมการประเมินผลงานวิชาการจากสถาบันการศึกษาที่มีความร่วมมือทางวิชาการ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.กิติพัฒน์	นนทบุรีมะตุลย์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. ศาสตราจารย์ ดร.สุรพล	ปธานวนิช	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. ศาสตราจารย์ ดร.สุวิจรรยา	เปี่ยมญาติ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
4. รองศาสตราจารย์ กิตติยา	นรามาศ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
5. รองศาสตราจารย์ อภิญา	เวชชชัย	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
6. รองศาสตราจารย์ ดร.นฤมล	นิราทร	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติ	มงคลชัยอรัญญา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
8. อาจารย์ ดร.วีโลภรณ์	โคตรบึงแก	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
9. รองศาสตราจารย์ ดร.วิฑาธร	ท้อแก้ว	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช
10. รองศาสตราจารย์ ดร.กมลรัฐ	อินทรทัศน์	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช
11. อาจารย์ ช่อเพชร	พานระลึก	มหาวิทยาลัยนเรศวร
12. อาจารย์ ศุภเดช	หิมะมาน	มหาวิทยาลัยนเรศวร

13.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกยูร	วงศ์ก่อม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
14.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กมลวรรณ	อินอร่าม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
15.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพรรณ	สมบุญ	มหาวิทยาลัยมหิดล
16.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจพร	ศักดิ์ศิริ	มหาวิทยาลัยมหิดล
17.	รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย	วรกิจเกษมสกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี
18.	อาจารย์ นนทวัฒน์	วนกาญจน์กุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี
-